VISŲ ŠALIŲ KATALIKAI DARBININKAI VIENYKITĖS!

DARBININKAS

EINA ANTRADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

EINA NUO 1915 METŲ — SOUTH BOSTON, MASS., RUGSĖJO-SEPTEMBER 19 D., 1930 M., Nr. 72. — KAINA 5 CENTAI

L. D. S. XV SEIMO DELEGATAMS

Antradieny, rugsėjo 23 d. š. m., 9 val. ryte, LDS. XV Seimas prasidės iškilmingomis šv. mišiomis su asista, Šv. Petro lietuvių bažnyčioje. Mišias laikys kun. Jonas Švagždys. Pamokslą sakys kun. A. Šmulkštys.

Po pamaldų prasidės Seimo sesijos, bažnytinėje svetainėje, ant Penktos gatvės, tarp "C" ir "B" gatvių.

Tą dieną, 7 val. vakare, įvyks koncertas, Municipal Svetainėje, Broadway (tarp "G" ir "H" gatvių) South Bostone.

Trečiadieny, rugsėjo 24 d., kaip paprastai, bus gedulingos šv. mišios už mirusius L. D. S. narius. Po mišių įvyks sesijos, toje pačioje svetainėje.

Vakare, delegatų pagerbimui, įvyks vakarienė, parapijos svetainėje, 492 E. 7th St. Tuo ir baigsis mūsų organizacijos jubiliejinis seimas.

Apsistojimui Vietos

Delegatai, atvykę iš kitų [illegible] ciuose namuose arba viešbučiuose. Tie, kurie norės apsistoti nakvynei pas privačius asmenys gali kreiptis iš anksto pas J. Zaikį, 7 Winfield St., So. Boston, Mass. P-nas J. Zaikis dalyvaus Seimo sesijose ir delegatai atvykę dar galės gauti nakvynei vietą.

Delegatai, kurie norės apsistoti viešbučiuose, patariame Hotel Essex, Atlantic Ave., Boston. Kambarių kainos nuo $2.50 ir aukščiau.

Hotel Statler, Park Sq., Boston. Kambarių kainos nuo $3.50 ir aukščiau.

Koncerto ir vakarienės bilietus galima gauti pas komisijos narius ir "Darbininko" Administracijoj.

Kadangi šių metų seimas įvyks LDS. sostinėje, South Bostone, tai "Darbininko" administracijoj irgi bus galima gauti informacijų. Tad delegatai, kad ir iš anksto gali bile reikalu kreiptis į Centrą adresu 366 Broadway, So. Boston.

Delegatai atvažiavę iš toliau į South Station, išėję į gatvę gali paimti gatvekarį "City Point—Broadway" ir važiuoti iki "E" ir Broadway kampo, kur ir yra L. D. S. ir "Darbininko" redakcija ir administracija.

Atvažiavę iš toliau į North Station, išėję į gatvę, irgi gali paimti "City Point-Broadway" gatvekarį, kuriuo be persėdimo važiuoti iki "Darbininko" sostinės.

Pasveikinimus, įnešimus ir kitokius siuntinius seimui siųskite adresuodami: L. D. S. XV Seimas, care of "Darbininkas," 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KUN. DR. F. KEMĖŠIS,

LDS. ir "Darbininko" įsteigėjas ir jo pirmasis redaktorius. Penkiolikos metų sukaktuves minėdami sveikiname šios organizacijos įsteigėją ir garbės narį gerb. kun. dr. F. Kemėšį ir linkime ilgiausių metų.

ŠV. TĖVAS YRA SVEIKAS

ROMA. — Šv. Tėvas priėmęs audiencijon prancūzus maldininkus pareiškė, kad užsieny skleidžiamos žinios apie jo sveikatą neatatinka tikrenybei, kad yra visiškai sveikas.

VOKIETIJOS MINISTERIŲ KABINETAS NERIZGNAVO

Berlynas.—Vokietijos kancleris Bruening pasitaręs su prez. Hindenburgu pareiškė, kad ministerių kabinetas pasilieka savo vietoje pakol susirinks naujas parlamentas. Tuomet bus išspręsta kas turi būti valdžioje.

AREŠTAVO UŽ FOTOGRAFAVIMĄ

Neseniai Vilniaus krašte lenkai suėmė fotografą — mėgėją lietuvį Atrošką už tai, kad jis atostogų metu fotografavo lietuvių kaimuose laukus ir šiaip įdomesnius vaizdus. Atrošką paleido, bet aparato ir stiklų negrąžino.

KRIKŠČIONIŲ PERSEKIOJIMAS GUDIJOJ

Gudijoj bolševikų valdžios parėdymu suareštuoti trys katalikų kunigai iš Minsko apylinkės ir 4 sentikių popai iš Borisovo. Suimti dėl skelbimo tikėjimo. Volgos srity suimti 22 įvairių tikybų dvasininkai, kurių tarpe yra ir šv. Tėvo administratorius Monsinjoras Bonrok. Jie buvo apskųsti dėl bedievybės smerkimo ir pasodinti slaptosios žvalgybos GPU kalėjime.

PENKIOLIKA METŲ ATGAL

Šiandien suėjo lygiai 15 metų nuo pirmojo "Darbininko" numerio pasirodymo. Per tą 15 metų "Darbininkas" tvirtai išlaikė užsibrieżtą liniją katalikybės, tautybės ir darbininkų klausimuose.

Kad taip yra čia paduosime redakcijos įžanginį straipsnį, kuriame aiškiai ir drąsiai pasakytá "Darbininko" išleidimo tikslas. Štai jis:

TEGUL BUS PAGARBINTAS JĖZUS KRISTUS

Broliai Darbininkai ir
Sesers Darbininkės.

Štai sulaukėte dar vieno svečio. Tai "Darbininkas" kurs lankys jūsų namus kas antra diena iš Bostono.

Be pigu ateiti tokiam sveteliui, kurs yra laukiamas. Tie, kurie "Darbininką" įsteigė ir leidžia, žino, kad didžiuma mūsų brolių darbininkų ir seserų darbininkų priims tą svečią maloniai, su atviromis rankomis. "Darbininko" leidėjai žino, kad lietuviai darbininkai besirūpindami savo darbininkiškais reikalais, nori visada būti gerais lietuviais ir gerais katalikais. Jie žino, kad darbininkams atsibodo iki gyvo kaulo visi bandymai atplėšti juos nuo Katalikų Bažnyčios ir nuo lietuvių tautos. Ir dėlto, kad jie tai žinojo ir žino, jie (LDS.) neatbojo visų piktų pranašavimų, intarimų, negudrių spėliojimų, kurie buvo daromi mūsų tikėjimo ir Tautos priešininkų; jie pergalėjo visas kliūtis ir sunkenybes ir štai "Darbininkas" eina į platųjį pasaulį — budinti, kelti ir rinkti į krūvą brolių darbininkų — ne su neapykantos, pagiežos žodžiais, bet vardan To, kurs atnešė ant žemės ramybę geros valios žmonėms.

Kas gi rūpės "Darbininkui?" Visų pirma gyvieji darbininkų reikalai. "Darbininkas" dėlto ir atsirado, kad kėlus aikštėn, aiškinus ir kiek galima, patenkinus visus tikruosius ir svarbiuosius darbininkų reikalus. Tie, kurie ligšiol buvo paėmę į savo rankas rūpesnį šiais reikalai — užvylė. Jie leidosi į pragaištingą prieštikybinę kovą, gyvieji-gi darbininkiški reikalai liko ir užmiršti. Tuo tarpu gi tie reikalai yra taip dideli ir svarbūs, kad senai jau laikas pradėti rimtai jais rūpintis. Darbininkai labai išnaudojami: menkos algos, per ilgos darbo valandos, neatsižiūrėjimas į darbininkų sveikatą ir gyvybę, žiaurus apsiėjimas su darbininkais, engimas jų organizacijų— visa tai vargina, slogina ir žudo darbininkus. Bet ne vien kiti darbininkus skriaudžia. Daugelio darbininkų tamsumas, nesusilaikymas, girtavimas, žemina ir skriaudžia juos labiau negu kiti jų išnaudotojai.

Ar LDS. ir "Darbininkas" visa tai aprėps, pataisys ir aprūpins? Tai prigulės visų pirma nuo mūsų pačių, nuo "Darbininko" skaitytojų. Rojaus ant žemės nežadame, nes žinome, kad jo čia nebebus. Pagerinimui gi darbininkų būvio galime ir nemaža padirbėti... Su šviesa, su dora, su darbštum[illegible] vienybėn susispietę, daug ga[illegible] me nuveikti. Laimingi esam[illegible] broliai ir sesers, kad mūsų g[illegible] vavimo, nuomonių ir veikim[illegible] pamatai yra kuotvirčiausi. M[illegible] žinome, kas esame, kam gyv[illegible] name ir dirbame, kur mes ei[illegible] me. Mus veda ir kelią nu[illegible] čia Kristus. Su Juo ir Jo B[illegible] nyčia būdami — nepaklysim[illegible] Eidami išvien su viso pasaul[illegible] krikščioniškąja demokratij[illegible] sudarysime tokią pasaulyje g[illegible] lybę, kurios jokie priešinink[illegible] negalės pergalėti. LDS. progra[illegible] mos veikimo planas, "Darbinin[illegible] ko" krypsnys ir dvasia plačia[illegible] išsiaiškįs ateityje, "Darbinin[illegible] ko" skiltyse. Tuo tarpu, kvie[illegible] čiame jus, broliai ir sesers, [illegible] rimtą darbą. Neatsidėkite vi[illegible] ant "Darbininko" redakcijo[illegible] Redakcija tik tuomet savo pr[illegible] dermę galės išpildyti, kuomet [illegible] D. S. nariai ir laikraščio s[illegible] tytojai bus gyvi ir veiklūs. T[illegible] gi rašykite kas, jums rūpi [illegible] skauda, kelkite aikštėn savo r[illegible] kalus, siųskite "Darbininku[illegible] kuodaugiausiai žinių iš savo [illegible] pylinkių, ypač iš darbo srytie[illegible] Visi iš vien dirbdami daug [illegible] nuveiksime.

Tad Dievui padedant visi [illegible] darbą. Ateitis priguli mums.

"Darbininko" Redak[illegible]

Pirmosios "Darbinink[illegible] redakcijos sastatas: k[illegible] F. Kemėšis, vyriausi[illegible] daktorius, Pranas Gudas [illegible] Uršulė Jakubauskaitė, re[illegible] daktoriai. Pirmuoju bendra[illegible] darbiu buvo F. Virak's. Vė[illegible] liau į redakcijos štabą įėjo J[illegible] E. Karosas ir F. Virak's.

Per tą penkiolika met[illegible] daug kas padaryta. "Žemė[illegible] rojaus" skelbėjai liko kai ge[illegible] nerolai be kareivių. Darb[illegible] ninkai pamatę tikrą kelią [illegible] gerovę susispietė prie L. D[illegible] S. ir "Darbininką" pasirin[illegible] ko savo vadu.

Prie šios garbingos orga[illegible] nizacijos per penkioliką m[illegible] tų išsilaikė gražus būreli[illegible] darbininkų.

LDS. nežadėjo ir nežad[illegible] darbininkams rojaus ant ž[illegible] mės, bet drąsiai gina darb[illegible] ninkus nuo išnaudotojų [illegible] nurodinėja būdus darbinin[illegible] kų būvio pagerinimui.

Pradėdami šešioliktus g[illegible] vavimo metus pakartokim[illegible] pasižadėjimą dar uoliau v[illegible] kinti žemėje Kristaus ideal[illegible]

ITALIJA IR PRANCŪZIJA EINA PRIE SUSITARIMO

GENEVA. — Jau nuo seniai tarp Italijos ir Prancijos ėjo ginčai dėl ginklavimosi ant jūrių. Tautų Sąjungos posėdy Italija pasiūlė propoziciją susitarimui. Prancijos ekspertai propoziciją svarsto ir studijuoja.

Dėl tokio Italijos pasiūlymo politikieriai tiki, kad tuodvi šali susitaikys ir pasirašys sutartį.

AUDĖJAI REIKALAUJA PANAIKINTI PROHIBCIJĄ

NEW YORK. — Pasaulinė Tekstilės Darbininkų unija priėmė rezoliuciją, kur reikalauja panaikinti prohibicją.

Rezoliucijoje nurodoma kiek daug žalos prohibicija daro darbininkams. Panaikinus ją apie 10,000 darbininkų gautų darbą.

PROHIBICIJOS VYKINTOJAS PRIEŠ PROHIBICIJĄ

New York.—M. Campbell, buvęs prohibicijos kampanijos vedėjas anglų spaudoje iškėlė daug skandalingų dalykų sąryšy su prohibicija. Jis savo straipsniuose griežtai išeina prieš prohibiciją. Pasirodo, kad ir politikieriams jau įkirėjo graft'as ir šmugelis. Gal kada ir prasiblaivis.

VINČA GAVO PRATĘSIMĄ IKI VASARIO 15 D.

Jack Gansonas praneša, kad kumštininkas Juozas Vinča vėl gavo pailginimą pasilikti Amerikoje iki vasario 15 d., 1931 m.

Šį pailginimą išgavo p. J. J. Elias, Universal State Banko prez.

NAUJAS VOKIEČIŲ PROTESTAS LENKAMS

Berlynas. — Vokiečių vyriausybė rengia oficialų protestą prieš naują vokiečių sienos sulaužymą iš lenkų pusės. Rugpiūčio 18 d. 2 lenkų pusės. Rugpiūčio 18 d. 2 ginkluoti lenkų pasienio sargybos valdininkai perėjo per sieną arti Marienwerderio, Vakarų Prūsijoj. Šis incidentas, kaip vokiečiai pabrėžia, yra tik vienas visoj eilėj tokių incidentų, kurie drumsčia ramumą lenkų vokiečių pasieny.

40,000 ŽMONIŲ DALYVAVO TRIŠIMTMETINĖJE PARODOJE

BUVO 200 FLOATŲ IR 100 BENŲ

Du Milijonai Žiūrėtojų

Trečiadieny, rugsėjo 17 d. Bostone įvyko milžiniškas Bostono 300 metų sukaktuvių paminėjimas. Dalyvavo apie 40,000 žmonių, 200 floatų ir 100 benų.

Lietuviai irgi gražiai pasirodė. Apie lietuvių dalyvavimą skaityk vietinių žinių puslapy.

Apie du milijonai žmonių žiūrėjo parado. Dėl karščio ir susikimšimo apie 300 žmonių susirgo ir vienas mirė.

Parade buvo 10 divizijų.

Paradas prasidėjo 12 val. vidudieny ir tęsėsi iki 5:50 val. vakare.

Valstijos ir miesto oficialai pilnai patenkinti parado pavykimu.

SAHARKEY SMARKIAI RUOŠIASI KUMŠTYNĖMS SU CAMPOLO

New York. — Jack Sharkey smarkiai treniruojasi Stillman gimnaziume. Jis kumščiuosis su Campolo, rugsėjo 25 d. š. m. Yankee Stadiume, New Yorke.

Sharkey oponentas treniruojasi Orengeburg, N. Y.

Abu yra geroje sveikatoje.

DEŠIMTS TŪKSTANČIŲ ŽMONIŲ DALYVAVO VYTAUTO SUKAKTUVĖSE

CICERO, Ill. — Rugsėjo 14 d., kun. H. Vaičiūnui vadovaujant, įvyko gražus ir iškilmingas D. L. K. Vytauto 500 m. mirties sukaktuvių paminėjimas.

Pradėta iškilmingomis mišiomis, kurias celebravo kun. H. Vaičiūnas. Asistavo kun. Švarlis ir kun. Juškevičius. Pamokslą pasakė kun. Jonas J. Jakaitis.

Po pamaldų buvo paradas gatvėmis. Apie 10,000 žmonių dalyvavo.

Cicero Community aikštėj įvyko prakalbos ir dainos. Kalbėjo miesto majoras p. Klenha, "Draugo" redaktorius p. Šimutis ir kiti. Programo vedėju buvo kun. H. Vaičiūnas.

Valio, cicerieČiai!

URUGVAJAUS LIETUVIŲ VARGAI

Didžiulis Montevideo priemiestis Cerro gyvenamas daugiausia lietuvių. Tačiau retas kuris kiek gerėliau laikosi. Daugumas vargsta skursta. Nemokėdami castillo kalbos sunkiai kur darbo gauna. O kurie atvyksta čia iš Brazilijos ir Argentinos, tai tiems dar blogiau. Ateiviais jau taip ne labai pasitikimą, o naujiems visiškai vargas: daugelis jų po kelias dienas nevalgę vaikščioja sulysę, išbalę, pamėlynavę. O Montevideo mūsų vargo brolių priskaitoma į 5000! Ir niekas jų likimu nesirūpia: šaukiasi pagalbos, niekas negirdi.

50 SUŽEISTA DINAMITO EKSPLIOZIJOJ

Everett, Wash., rugsėjo 18 d. — Penkiosdešimts žmonių sužeista 5,000 svarų dinamito eksplioźijoj, kuris suardė Puget Sound & Alaska Powder įstaigą.

VĖL ŽYDI VAISINIAI MEDŽIAI

Washington Depot, Con[illegible] — "Darbininko" raporter[illegible] A. K. praneša, kad jo ir [illegible] tų soduose dėl karščių an[illegible] kartą žydi vaisiniai medž[illegible] Įrodymui, kad taip yra, p. [illegible] K. prisiuntė redakcijai [illegible] skintų obelies žiedų. Žino[illegible] naujų obuolių tur būt net[illegible] sulaukti.

Žinios Iš Lietuvos

OBUOLIŲ EKSPORTAS Į VOKIETIJĄ

Šiemet Lietuvoje buvo labai geras derlius vyšnių ir jų daug išvežama į Vokietiją. Ir obuolių derlius Lietuvoje geresnis, negu vidutinis, todėl galima būsią ir žeroką Lietuvos obuolių kiekį eksportuoti į Vokietiją.

SUDEGĖ ELEKTROS STOTIS

Rugpiūčio 17 d. dėl neatsargaus remonto darbininkų apsiėjimo su ugnimi, kilo gaisras ir sudegė pil. Gudžiūno elektros stotis Tauragėje. Nuostolių padaryta 40 tūkstančių litų sumai. Stotis buvo neapdrausta.

NELAIMĖ GELEŽINKELYJE

Rugpiūčio mėn. 24 d. tarpustoty Viekšniai — Mažeikiai įvyko baisi nelaimė. Iš ryto prieš greitąjį traukinį iš Mažeikių Viekšnių link išvažiavo rankinė drezina su kuopos seniūnu Grubavičium, remonto darbininku Taboku ir Mažeikių stoties vagonų pažymėtojo 14 metų dukrele Šlinskaite. Buvo labai tirštas rūkas ir važiavusieji drezina nepastebėjo priešais ateinačio greitojo traukinio. Mašniitas dreziną pamatė per vėlai ir traukinio nesuspėjo sustabdyti. Traukinys visu smarkumu užlėkė ant drezinos ir sudaužė ją į šipulius. Remonto darbininkas *Tabokas buvo užmuštas vietoje.* Seniūnas Grubavičius paskutiniu momentu spėjo nušokti nuo drezinos ir nutempė su savim Šlinskaitę. Vis tik jai spėjo garvežys nupiauti koją.

NELAIMĖ KURŠIŲ MARĖSE

Netoli Preilos, tarp Juodkrantės ir Nidos, audrai siaučiant, apvirto laivelis, kuriuo penki darbininkai norėjo persikelti nuo švyturio į krantą. Trys žmonės prigėrė, o du pavyko išgelbėti.

KUKLUS KULTŪROS ŽIDINYS

Adakavas (Mažeikių ap.). Vienam žemaitijos kampely, toli nuo didelio miesto tarp miškų, randasi Adakavo dvaras. Žiloje senovėje gyvenęs čia turtingas ponas Adakauskis. Turėjęs jis daug kaimynėnės ir baudžiauninkų. Ir iki šių dienų pasiliko jo turtuolio: Gražus rūmas su kolonomis, didelis parkas ir vaisinis sodas, kurs užima apie 9 ha. Alėjas puošia šimtmetiniai klevai, uosiai ir kiti medžiai. Papuošimui parko iškasti dideli prūdai, vis tai baudžiauninkų darbas.

Dabar tas dvaras yra Lietuvaičių Švietimo Dr-jos žinioje. Atremontavo rūmą, daugiau dar išpuošė parką ir pagerino sodą, laukus ir daržus.

Tuose rūmuose Draugija patalpino 3 įstaigas, būtent: Mergaičių Ž. Žemės Ūkio ir Ruošos Mokyklą, Vaikų prieglaudą ir pradžios mokyklą 3-jų komplektų.

Pirma tų rūmų valdovai pokiliavo, skambino muzika ir dainavo, dabar tie rūmai sunaudoti našlaičių išlaikymui ir švietimo darbui. Didelę naudą tos mokyklos teikia apylinkės gyventojams, ypatingai Merg. L. Ž. Ūkio ir Ruošos Mokykla. Kiek jau lietuvaičių užbaigusių šią mokyklą dirba visuomenės darbą.

Dr-jos rūpesčiu labai puikiai įrengti skyriai. Paukščiams pastatyti namai su visais patogumais laikoma įvairių rūšių vištų ir kitų paukščių. Įrengti dideli gražūs gyvuliams tvartai su visais patogumais, ledaunė ir skalbykla.

Mokyklos vedėja ir mokytojos daro visas pastangas, kad mokykla būtų pavyzdingiausia.

Prie mokyklos yra bendrabutis labai pigia kaina 45 lt. mėnesiui. Iš vedėjos teko patirti, kad bendrabutis dėl to prie mokyklos esąs laikomas, kad auklėtinės mergaitės turėtų daugiau praktikos ir būtų galima tinkamiau išauklėti, bet esą mergaičių, kurios ateina kasdien į mokyklą iš savo namų.

IŠĖJO ATSARGON

Vet. gyd. gen. leit. Bulota Kauno šaulių rinktinės valdybos garbės pirmininkas, kaip ištarnavęs pensiją išėjo atsargon.

ŽMOGUS SU ŠEŠIAIS PIRŠTAIS

Tryškiai. Kapų g-vėje gyvena pavargėlis S., kuris ant dešinės rankos turi šešis pirštus: 4 pirštus ir 2 nykščiu.

ĮDOMI PASKAITA

Švėkšna. Čia rugpiūčio 10 d. gimnazijos salėje neseniai grįžęs iš Amerikos prel. Maciejauskas skaitė savo parapijiečiams paskaitą apie lietuvių gyvenimą Amerikoje. Žmonių prisirinko labai daug. Iš paskaitos paaiškėjo, kad gyvenimas Amerikoje paskutiniu laiku pablogėjo. Yra daug bedarbių. Didelė dalis lietuvių, jei gyvenimo sąlygos nepagerės, žada grįžt į Lietuvą.

Po paskaitos buvo išdalyti pakvietimai tiems, kuriems gerb. prelatas nuo giminių bei pažįstamų iš Amerikos atvežė dovanų.

[illegible] Brockton 4767

STEP. C. VIŠINSKAS

Lietuvis Advokatas

Vedu visokias bylas ir padirbu visokius dokumentus visokiems reikalams.

[illegible] NORTH MAIN STREET

Brockton, Mass.

OFISO VALANDOS

nuo 9 iki 8 kasdien

KURČIŲ IR NEBYLIŲ MOKYKLA

Klaipėdos krašte Rusnėj atidaryta Dilkbožiaus namuose įrengta kurčių ir nebylių mokykla. Naujoj mokykloj yra 25 mokiniai.

AUTOMOBILIŲ SKAIČIUS LIETUVOJE

Automobilių skaičius Lietuvoje vis didėja. Tai rodo ši lentelė:

	1926	1928	1929
Motorai			
lengv. autom.	424	926	1010
sunk. autom.	61	186	309
autobusų	—	139	265
motociklu	201	404	746

Tūkstančiui Lietuvos gyventojų dabar tenka motorinis vežimas.

Tauragės apylinkėse audra paplovė tiltus ir šiaip nuostolių padarė.

ŽMOGŽUDYSTĖ

Stultiškių vienk. (Naujamiesčio valsč.) pasiturįs ūkininkas Rūzas 28 m. amž. atlaidams buvo pasidaręs alaus ir prisikvietęs svečių. VII. 20. apie 8-10 val. vak. svečiams skirstantis atvyko dviračiu dar naujai du svečiai: kaimyno Kreivio sūnus 19 m. amž. ir jo draugas iš Molainių k.

Šeimininkas ir juos priėmė. Kreivys, išėjęs į kiemą ir sutikęs Rūzo pusbernėlį, ėmė visaip jam peilį rodyti ir plūsti jo šeimininką. Tuo laiku išėjo pats šeimininkas alaus atsinešti ir užgirdęs kieme ką tai rėkaujant prisiartino ir pamatė, kad tai Kreivys. Po kelių žodžių Kreivys peiliu smogė krūtinėn kartą, kitą, vėliau kaklą perkirto dviem smūgiais. Išsigandę namiškiai ir likę svečiai įvedė dar į trobą, kur tuoj ir pasimirė.

Rūzo giminietis Klykūnas J. pamtęs tai, nekieno nepastebėtas, išbėgo Kreivio vytis. Kreivys atsišaudydamas bėgo ir vėliau prisileidęs arčiau taip pat smogė peiliu Klykūnui.

Klykūnas tuoj nuo kraujo perbėgimo nualpo ir sudribo bulvėse. Vėliau tik Kreivio tarnaitė užgirdo ką tai vaitojant ir pranešė, kad yra ir antras nukentėjęs.

O Kreivys, lyg atlikęs kokį garbingą darbą, nuėjo išsimiegoti į daržinę, kur rytojaus dieną buvo suimtas.

Rūzas palaidotas Upytės kapinėse VII. 22 d. Į laidotuves buvo atvykęs Ž. T. D-to direkt. p. Bačelis (žmonos brolis), kurs tarė paskutinį atsisveikinimo žodį.

Klykūnas nugabentas į ligoninę ir jo sveikata pavojuje.

PLUNKSNAS, Pūkus, Paduškas, Patalus, Kaldras ir visokias lovų įrėdmes, pardavodam pigiausiai. Kreipkitės ypatiškai arba rašykit. Gvarantuojam užsiganėdinimą.

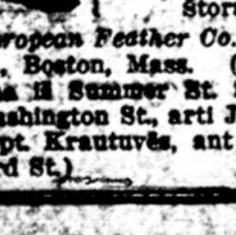

Pas mus gausite tikras europiškas plunksnas ir pukus. Aplankykit Musų Naują Štorą LEPIE'S.

European Feather Co., 54 Chauncy St., Boston, Mass. (Chauncy St. eina iš Summer St. ir yra netoli Washington St., arti Jordan-Marsh Dept. Krautuvės, ant kampo Bedford St.)

SUĖMĖ VAGIŲ GAUJĄ

Baisogala, Kėdainių apsk. Rugpiūčio 3 d. Valatkonių kaime ūkininkai ir vietos šauliai suėmė vagių gaują, kurioje dalyvavo 4 asmenys: 2 broliai Žeromskiai, Bistras ir Milašinas. Gaują suimant teko smarkiai susišaudyti. Gaujos rankose rasta ginklų, dviračių ir kitų vogtų daiktų. Pas Bistrą rastas vogtas arklys.

NAUJI LIETUVIŲ NAMAI

Panevėžys. Neseniai grįžęs iš Amerikos p. Balčiulis tarp techn. Bariso ir Žitkaus namų statosi didelius mūrinius namus. Tuo būdu, jau gerokas tarpas, pradedant nuo Laurinaičio, bus lietuvių namų vietoj iš gerasių miesto zonų. Sveikintinas reiškinys.

NEMOKA LAIKYTI PINIGŲ

Kamajų parapijoj, Tatoriškio vienkiemy vienas naujakurys amatininkas turėjo kiek pinigų, kuriuos, pasirodo, laikydavo pečiaus liuktuose. Kartą šeimininkė pakūrusi pečių pamiršo išimti ir visi pinigai sudegė.

NORĖJO PAS PILSUDSKI PASPRUKTI

Technikos mokyklos raštvedys Garnys, išgavęs suklastotu čekiu iš Lietuvos Banko per 20,000 litų, neva mokytojų algoms ir pasiryžo keliauti pas Pilsudski.

Kriminalinė policija perspėjo ties administracine linija apie laukiamą svečią. Netoli Butrymonių Garnys suimtas. Kartu su juo suimtas keliavęs drauge pas lenkus Rutkauskas, seniau buvęs Tauragės teismo tardytojas.

BENT KARTĄ!

Skapiškį ir Panemunėly jau pradėtos statyti geležinkelių stotys. Iki šiolei Skapiškio ir Panemunėlio stotys ne vieną keleivį gerokai nupurtindavo, kai žinodavo, kad tose stotyse turės laimės laukti traukinio ar arklių.

Žmogaus dvasios gyvenimas sa[illegible] gyvenimo. Kaip žmogaus [illegible], negaudamas maisto, menkėja, nyksta ir miršta, lygiai taip pat menkėja, nyksta ir miršta žmogaus dvasia, jeigu ji negauna maisto skaitymu galvojimu.—Vovenargas.

Okupuotoje Lietuvoje

NUTEISĖ "VILNIAUS RYTOJAUS" REDAKTORIŲ

Rugpiūčio 12 d. Vilniaus apskrities teismas nagrinėjo "V. R." atsakingo redaktoriaus p. J. Naviko bylą, kuri jam buvo iškelta už patalpinimą aukų sąrašo, atsiųsto nuteistoms Adutiškio lietuvaitėms. Tie sąrašai buvo patalpinti keliuose numeriuose, bet nė vienas jų nebuvo miesto storastijos sukonfiskuotas. Matomai byla buvo sudaryta policijos, kuri už sakytas aukas ilgai tardė redaktorių ir daugelį asmenų provincijoj.

Dabar gi ši byla apskrities teisme pasibaigė tuo, kad redaktorius tapo nuteistas sumokėti pabaudos 200 auks. arba mėnesį sėdėti kalėjime.

BEDARBIŲ SKAIČIUS PADIDĖJO

Sustreikavus Vilniaus lentpiūvėm apie 400 darbininkų tapo atleista nuo darbo ir tuo būdu bedarbių skaičius netikėtai padidėjo. Dabar priskaitoma 2785 registruoti bedarbiai.

Gervėčiai, Viln.-Trakų ap. Gal kas mano, kad pas mus jau geriausia tvarka. Deja, to dar nesulaukėme. Bažnyčioj vis ta pati betvarkė. Jau treti metai, kaip uždėtas Arkivyskupo interdiktas neleidžia bažnyčioj lietuviams giedoti. Lenkai gi dažnai pamėgina, nes klebonas jiems nedraudžia. Tik lenkai pas ji išriškteiji parapijiečiai. Pav., per Šv. Trejybės atlaidus lenkams net mišios buvo sudaryta, lietuviams gi nė žodžio. Bažnyčioj lietuvišką pamokslą galima išgirsti tik kartą į mėnesį.

Tačiau čia lietuviai nenusimena. Jie yra tikri, kad teisybė jų pusėj ir ji kada nors paims viršų.

Pručiai, Rimšės val., Braslavės apskr. Neseniai čia siautusi audra padarė kai kam nuostolių. Audros metu važiuojant iš Vydžių vienam vežime keturiems asmenims, perkūnas pritrenkė vežiką ir užmušė arklį.

Biečiūnų kaime griaustinis užmušė vieno ūkininko karvę, šunį ir sudegino kluoną.

"Jei tavo sąžinė būtų grynа, tu nelabai bijotum mirties."—T. Akvinietis.

KAIP KONSTIPACIJA PAGIMDO DAUGELĮ LIGŲ

Konstipacija daro blogą įtaką į kiekvieną organą ir kiekvieną kuno dalį. Ji pagimdo virškinimo pakrikimus, inkstų ar puslės įdegimą, aštrius skausmus nugaroje, bemieges naktis, netekimą svarumo, spėkos, ar energijos. Ji susilpnina nervines ir gaivįąsias jėgas ir pagimdo daugelį šiaip išvengiamų ligų.

Nuga-Tone greitai sureguliuoja vidurius ir nuveikia konstipaciją. Jis išvalo kuną nuo susirinkusių nuodingų atmatų, atgaivina ir sustirina nervines ir muskulines sistemas ir organus. Imkite Nuga-Tone tik per kelias dienas ir jus pamatysite kokis tikrai veikmingas sveikatos ir spėkos atbudavotojas jis yra.

Nuga-Tone yra pardavinėjamas visų vaistų pardavinėtojų. Jeigu jusų pardavėjas neturi jų stake, paprašykite ji užsakyti jų dėl jus iš savo džiaberio.

VĖLIAVOS IR ORGANIZACIJŲ ŽENKLAI

tai musų specialybė [illegible] tika. Darbas artistiškas [illegible]

M. A. NORKUNAS

P. O. Box 91, Lawrence, Mass.

ĮVAIRENYBĖS

SALOS VAIDUOKLIAI

Vaidinasi ne tik senuose namuose ar pirtyse, bet ir geografijoje. Jūrų žemėlapiuose yra pažymėta daug mažesnių ir didesnių salų, kurias jūrininkai atrado ir įtraukė į žemėlapius, bet kurių tačiau vėliau niekas negali rasti. Taip antai pietų ledotuotam vandenyne, už Australijos ir Naujosios Zelandijos, XIX a. pradžioj buvo rasti Royal kompanijos, Emeraldo ir Nimrodo salynai, kurių dabar nėra nei pėdsako. Kur jie dingo — nežinia. Kadangi tose vietose dažnai plaukioja milžiniškos ledo lytys, kai kada net lig 70 kilometrų ilgumo, padengtos žemėmis ir akmenais, tai galimas daiktas, kad jūrininkai bus suklydę ir palaikę tas lytis salomis. Labai įdomią istoriją turi Buveto sala. Ją pirmas rado 1739 m. jūrininkas Buvet Losier ir palaikė ją Australijos dalim. Po kiek metų toj vietoj anglų kapitonas Lindsay rado mažą salutę, kurią praminė savo vardu. 1825 m. toj vietoj buvo rastos dvi salos, kurias, anglų banginių medžiotojas praminė "Liverpul" ir "Tomson." Paskiau, vėl beieškant tų salų, paaiškėjo, kad toj vietoj yra tiktai viena sala. Kad ji iš naujo nedingtų, kaip vaiduoklis, jis buvo net nufotografuota. 1762 m. ispanų "Aurora" laivo kapitonas matė tris salas netoli Falklando salų, kurias pramine Auroros salomis. Bet paskiau niekam tų salų matyti neteko. Jos pranyko.

1841 m. buvo atrasta 60° pietų platumo ir 120° vakarų ilgumo punkte sala, pakrikštyta "Dougherty" vardu. Daug jūrininkų tvirtino tą salą matę. Tačiau 1889—1910 m. laikotarpy buvo devynis kartus tos salos ieškota ir, žinoma, nieko nerasta. Kaip matom, vaiduoklių yra ir vandenynuose salų pavidalu.

"Tr."

KIEK SVERIA TAŠKAS ANT i

Mokslas yra pasiekęs tokio nepaprasto tikslumo svėrime, kad gali pasakyti kiek sveria taškai ant *i* raidės. Begaliniai mažoms tiekybėms sverti yra vartojami labai jautrūs instrumentai, kurie parodo tūkstantines miligramo dalis (1 gramas — 1000 miligramų). Paskutiniais laikais pavyko sugalvoti vadinamos mikra — ir ultrasvarstyklės, kurių jautrumas ir tikslumas yra neapsakomas. Jos parodo net *dešimtmilijonines* gramo dalis. Jų pagalba yra apskaičiuota, kad mažiausias žmogaus plaukelis sveria penkias šimtatūkstantines gramo dalis; beveik tiek pat sveria mažiausias pūkelis. Tuo būdu galima pasverti ir taškas ant i. *Pasirodo,* kad taškas ant i sveria *dvi milijonines* dalis gramo!

"Tr."

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

ŠV. KAZIMIERO R. K. DR-JOS VALDYBOS ADRESAI

Pirmininkas — J. Grubinskas, 24 Prescott St., Readville, Mass.
Vice-Pirmininkas — J. Markelionis, 140 Bowen St., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas—Vincas Paplauskas, 116 Bowen St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — M. Šeikis, 256 E. Ninth St., So. Boston, Mass.
Kasierius — F. Grendelis, 237 W. Fifth St., So. Boston, Mass.
Maršalka — J. Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio Parapijos salėj, 492 E. Seventh St., South Boston, Mass.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Motiejus Žioba, 36 Mt. Ida Rd., Dorchester, Mass. Telephone Columbia 5431
Vice-Pirmininkas — J. L. Petrauskas, 24 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — Jonas Glineckis, 5 Thomas Park, So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Matas Šeikis, 256 E. Ninth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas — Andriejus Naudžiunas, 885 E. Bondway, So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų, Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

D. L. K. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI 1930 M.

Pirmininkas — [illegible] Macajunas, 450 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-pirm. — [illegible], 554 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Protokolų Rašt. — [illegible] Nevickas, 274 Belton St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — [illegible], 450 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Kasierius — Andrius [illegible], [illegible] E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Kazimieras [illegible], [illegible] E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija D. L. K. Keistučio laiko susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio Lietuvių Svetainėj kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass., 1-mą valandą po pietų. Ateidami atsiveskite draugų naujų narių su savim prie draugijos prirašyti.

ŠVENTO PETRO IR POVILO DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Jonas L. Petrauskas, 24 Thomas Park, So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas—Juozas Jackevičius, 92 Sawyer Ave., Dorchester, Mass.
Prot. Raštininkas — Kazys Rusteika, 446 E. 6th St., South Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Juozas Guzevičius, 27 Tampa St., Mattapan, Mass.
Iždininkas — Vincas Kališius, 67 G Street, South Boston, Mass.
Tvarkdaris — Petras Geležinis, 14 Vinton St., South Boston, Mass.
Draugijos susirinkimai būna kas pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, Parapijos salėj, 492 East Seventh St., So. Boston, Mass.

LIETUV. DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ. VALDYBA

Pirmininkė — [illegible], 63 G St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkė — F. Zaleckienė, 448 Cambridge St., Cambridge, Mass.
Prot. Raštininkė — Ona Siaurienė, 443 E. 7-th St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 3422-R.
Fin. Raštininkė—Marijona Markeliutė, 654 E. Eighth St., So. Boston, Mass.
Iždininkė — Ona Staniuliutė, 105 West 6-th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona [illegible], 1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Kasos Globėja — [illegible], 1426 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

L. R. K. SALDŽ. ŠIRDIES V. J. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — V. T. Savickas, 451 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — A. Naudžiunas, 885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — V. Tamoliunas, 40 Marine Rd., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — D. Lingevičius, 62 Adams St., Dorchester, Mass.
Kasierius — P. Klepšnis, [illegible] Belton St., So. Boston, Mass.
Tvarkdaris — J. Leščinskas, 141 Bowen St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą pirmadienį kiekvieno mėnesio 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj, Fifth St., So. Boston, Mass.

IŠ DIDŽIOJO NEW YORK'O IR NEW JERSEY

BEDARBĖ NEW YORKE

Didžiajame New Yorke bedarbių, cenzo skaitlinėmis, yra apie 300,000 žmonių. Tikrenybėje gi jų yra, galima sakyti, apie 1,000,000. Nors laikraščiai ir rašo, kad biznis gerėja, bet apeinant visas darbo gavimui raštines, galima patėmyti, kad jos kaip buvo darbo ieškančių žmonių apgultos, taip ir dabar yra. Laikai nesigerina.

Dabar New Yorke darbą gali gauti tik per gerus draugus ir tai, jeigu tokių dirbtuvėje darbininkų reikia. Nueisi darbo ieškoti į dirbtuves, tai prie jų raštinių ištolo pamatysi, kad "No help wanted" — darbininkų nereikia. Taigi žmoneliai ir turi apgulę visas darbo davimo raštines.

Šiuo laiku New Yorke darbo raštinės yra trijų kategorijų. Pirmoji, tai valstijos ir miesto darbo ieškojimo raštinės. Jose daugiausia veikia politika, ar tokie darbai, kuriuos darbininkui sunku gauti, ar tai dėl mažo užmokesties, ar perdaug didelio darbininkų išnaudojimo. Čia daugiausia ieško darbininkų žydai, kurie pagavę "gojų" į savo rankas, čiulpia iš jo visas jo jėgas. Miesto raštinėje galima matyti kasdien po porą tūkstančių vargšų darbininkų. Jų per dieną pereina, anot pačių raštinės vadų, po 10 ir 15 tūkstančių. Gi darbų surandama vos keliasdešimtis, kurie pasiunčiami ir kartais turi grįžti atgal, nes darbas jau kitam atiduotas. Taigi čia darbas labai sunku gauti.

Valstijos darbo ieškojimo raštinė dar prasčiau atrodo. Čia darzininkai susirenka vien, taip sakant, registruotis. Užsiregistravę turi viltį darbą gauti, taigi ir lankosi kasdien. Bet darbo kaip nėra taip nėra. Čia irgi pereina keli tūkstančiai kasdien.

Turiu priminti, kad bolševikiški gaivilai turi su tomis bedarbių miniomis darbo. Jie pasilipę ant vežimų, išsijuosę keikia šios šalies tvarką, keikia kapitalistus, buržujus. Jų klausyti susirenka gana daug negavusių darbo žmonių, tai jų burnojimams pritaria — ploja rankomis kiekvienam jų duotam šios šalies valdžios ar valdininkų komplimentai. Bet tas tik paviršutiniai atrodo. Žmonės greit jų tuos išsireiškimus pamiršta. Išvada tokia, čia minėtose įstaigose yra sunku darbą gauti.

Antra kategorija, tai profesijonalų ir raštinių darbininkų darbo ieškojimo raštinės. Čia gausi darbo tik gerai apmokėjus. Bet kol gausi, tai turi pristatyti visą eilę visokių dokumentų — references, kurios peržiūrimos ir perkratomos.

Trečioji kategorija yra tai apgavikų gaujos, kurie plėšia nuo darbininko paskutinį skatiką neva legaliu būdu. Dauguma tokių agentų gerą pragyvenimą daro štai kokiu būdu. Susitaria su kokiais dirbtuvių užvaizdoms-bosais, kad pastarieji reikalaus darbininkų, o pirmieji juos rinks ir siųs į dirbtuvę. Su tokiais darbininkais elgiamasi štai kaip. Agentas, paimdamas darbininką, paima nuo jo ir užmokesnį, nuo 5 iki 10 dol., siunčia žinomon dirbtuvėn ir ten duoda jam darbą. Iš pradžių toks darbininkas kelias dienas šiaip taip padirba, bet antroj savaitėj, užvaizda, kuris gauna komišiną iš agento, pradeda ieškoti priekabių pas darbininką ir pabaigoj savaitės taip įgrįsta, kad darbininkas negali pakęsti ir meta darbą. Tuomet, užvaizda ieško naujo darbininko ir vėl kartojasi ta pati istorija. Nors tuo būdu žmonės ir išnaudojama ir apie tas prigavystes jau žino, vienok apspitę tas raštines, laukia, kuomet pasirodys tinkamas darbas.

Tai tokios tokelės New Yorke su darbais ir jų gavimu. Kurie manytų važiuoti New Yorkan, tai lai ir pinigų atsiveža, kitaip sunkiai galės kiek nors pagyventi. Reiškia, naujai atvykusiems darbo nėra.

Juras

BAYONNE, N. J.

Šios kolonijos lietuvaitės

sportininkės organizuojasi prie L. Vyčių vietos 67 kp. Jau susiorganizavo merginų sekcija basketball. Labai puikiai žaidė pereitą sezoną. Šiais metais, sako, turės dar geresnį tymą, nes turi daugiau naujų gerų lošėjų ir patyrimo. Sako, kad josios supiešks visus apylinkės basket-ball tymus. Komandos vedėja yra p-lė O. Navickaitė. Linkėtina pasisekimo.

Lietuvos Vyčiai 67 kp.

Rugsėjo 21mą, 11-tą val. ryte L. Vyčių 67 kp. nariai iškilmingai "in corpore" eis prie šv. Komunijos. Po tam, turės pusrytį parapijos svetainėje. Pagirtinas ir gražus darbas mūsų jaunuolių Vyčių 67 kp., rodos, bene didžiausia kp. N. J. valstijoje.

Apsivedė

Rozalija Matylė su Kalinausku iš Newark, N. J. P-lė Rį M. paeina iš Lawrence, Mass. Šliūbas buvo šv. Mykolo lietuvių bažnyčioj. Sako, apsigyvens Newark, N. J. Linkime geros laimės jaunavedžiams.

Bacvinis

BROOKLYN, N. Y.

Rengiamas vakaras

Karalienės Angelų parapijos choras rengia savo metinį vakarėlį, 9 d. lapkričio š. m. Gerb. vargonininkas P. A. Dulkė smarkiai darbuojasi, kad sumokinus choristus pasirodyt šį kartą geriausiai. Bus atvaidinta veikalas "Kerštinga Meilė," trijuose aktuose tragedija, iš šeimyniško gyvenimo lietuvių Amerikoje. Taip pat bus atvaidinta linksma komedija "Piršlybos" ir šiaip margumynų paįvairinimui vakaro. Todėl maloniai prašome mylinčius dailę atsilankyti.

Nuolankiai prašome kitų draugijų tą dieną padengimų nerengti. Atsilankykite pas mumis. Jūsų parengimuose ir mes būsime.

Dramos Komisija

NEW YORK CITY

Dailės ir Meno Ratelis savo susirinkime rugsėjo 14-tą nutarė rengti dainininkams Hofmanui ir Tamošaitienei koncertą. Be to, vaidins "Pražydo nuvytusios gėlės" prieš Kalėdas.

Susirinkime priimtas naujas narys į literatūros skyrių p. Gabrėnas.

Antradieny, rugsėjo 23 d. šaukiamas viešas susirinkimas visų narių ir visuomenės su programa ir paskaitoms visiems veltui.

Rap.

ATVYKO IŠ LIETUVOS

NEW YORK CITY. Laivu "Gripsholm," Swedish American Linijos, rugsėjo 1 d. atvyko iš Lietuvos šie lietuviai: Jonas Zabotka į Easton, Pa., Elzbieta Tupikevičienė į Detroit, Mich., Jadzia Šarnackaitė į Westfield, Mass., Aldona Purėnas į New York, N. Y., Emila Jogelevičienė į Bridgeport, Conn., Ieva Kazakevičienė į Philadelphia, Pa.

Į Halifax, Canada

Genovaitė Stankiutė į Venda, Sas., Genia Komisariutė į Toronto, Ont., Shaye Polivnik į Montreal, Canada, Yankelis Bergeris į Montreal, Keila Shafts į Montreal.

Rep.

Jaunimas Stato Gyvą Paminklą Vytautui Didžiajam užsipreNumeruodamas

"PAVASARĮ"

"Pavasaris" jaunuolį-lietuvį ir auklės doru, kilniu, energingu, sąžiningu, narsiu, ištvermingu.

Vytautas Didysai pats tokiu buvo ir tokiais nori matyti visus ateities lietuvius.

"Pavasaris" tekainuoja 5 lit.

Kaunas, p. d. 88.

SKANDALAS KOMUNISTŲ KERMOŠIUJ

BROOKLYN, N. Y. — Rugsėjo 7 dieną, sekmadienį, Forest Parke buvo surengta Vaikelio Jėzaus Dr-jos skyrius išvažiavimas. Greta šio išvažiavimo — atsirado ir vietos komunistų davatkos su savo kromeliu.

Artėjant vakarui komunistai pradeda savo "pamaldas," garbinti Rusijos "rojaus" "šventuosius," iškeikti viso pasaulio kapitalistus ir išplūsti kunigus. Komunistų "misijonieriui" Bimbai baigiant savo "smarkų" pamokslą suisrinkusioms komunistų davatkėlėms ir jau rengiantis prie "palaiminimo," atsiranda greta Bimbos ir prašo balso —

Kun. Paulonis.

Bimba pamatęs kunigą šale savęs — pabalo. Vargšas turbūt pamanė, kad atėjo priruošti į Rusijos "dangaus karalystę." Kun. Pauloniui pradėjus Bimbą egzaminuoti, susirenka daugiau žmonių. Bimbos pareikalauja paaiškinti ar Marksas buvo darbininkas ir lygus kitiems darbininkams? Jeigu Rusijoj nėra ponų, o visi darbininkai, tai kaip su Rusijos valdininkais, komisarais ir Stalinu? Ar komisarai lygūs darbininkai ir lygų atlyginimą gauna su tais darbininkais, kurie turi šventai komisarų įsakymus pildyti ir juodą darbą atlikti? ir t. t. Bimbą apipila įvairiais paklausimais ir argumentais.

Bimba Pirty.

Bimba matomai jaučiasi blogoj padėty. Atsistoja ant "benčiaus" išpildyti reikalavimus, bet nesiseka ir nesusigriebia iš kur pradėti. Kun. Paulonis pataria pirmiausia pradėti nuo Marxo. Bimba paklauso ir pradeda kalbėti apie Marksą, bandydams išrodyti, kad Marksas buvęs darbininkas. Iš publikos įvairios replikos. Bimba nervuojasi. Meta Marksą ir griebiasi savo paprastos deklamacijos apie kunigų nereikalingumą ir Rusijos darbininkiškumą. Jis iškraipo kun. Paulonio mintis ir bando daryti savotiškas išvadas. Kun. Paulonis daro pastabas ir reikalauja laikytis logikos. Bimba rėkia, kad kunigai nereikalingi, nes jie nėsą darbininkai. Iš publikos balsai reikalauja, kad Bimba kalbėtų į dalyką, atsakytų ar komisarai yra darbininkai? "Ar redaktorius yra darbininkas?" vienas sušunka. Bimba, susimaišęs, atsako—"Taip." Rusijoj visi esą darbininkai, nes dirbą naudingą darbą ir ten darbininkų niekas nevaržą, nes jie išsirenką valdžią iš savo tarpo. "Kurmo būdu?" iš publikos pasigirsta paklausimas. Bimba susimaišo. Susigavęs kvapą — pradeda aiškinti, kad darbininkai dirbtuvėse išrenką atstovus į kongresą, kuris paskui išrenkąs valdžią. Artindamasis prie Bimbos ir balsiai prašo balso —

J. P. Mačiulis.

Bimbos klapčiukai apsupa Mačiulį ir reikaluja, kad jis tylėtų. Mačiulis dar garsiau reikalauja balso. Gauna. Užima Bimbos vietą ir pradeda rėžti sekamas pastabas: a) kad Bimba kalbėdamas apie Rusijos laisves ir valdžios rinkimus aiškiai melavo, nes ten nėra laisvės ir nebuvo jokių rinkimų; b) kad Rusijoj viešpatauja griežčiausia diktatūra tiek valdžioj, tiek dirbtuvėse — visur turi būt šventai pildomi komisarų parėdymai; c) kad Rusijoj nevalia kitokios minties, negu komunistiškos, laikraščius išleisti ir kad ten nevalia išsižioti prieš valdžią arba jos darbus kritikuoti. Jeigu Trockį, kuris išdrįso kitaip pagalvoti, — ištrėmė, tai ką bekalbėti apie paprastus eilinius piliečius ir jų laisvę. "Tamsta," į Bimbą sako p. Mačiulis, "čia atsistojęs kalbi kas tik ant seilės užeina ir laisvai iškeiki net šalies Prezidentą ir niekas neužkabina. Bet tu ar kas kitas lai pabando panašiai pasielgti Rusijoj, tai — kai šunį tuojaus sušaudytų!" Toliaus p. Mačiulis užginčina Bimbos pareiškimą, kad Rusijoj nėsą ponų ir kad ten esą visi lygūs. Pabrėžia, kad Rusijos komisarai gyvena tokiuos pat paloiciuos, kokiuos gyveno caro valdininkai ir kad Rusijos diktatoriai turi susikrovę didelius turtus, kuomet paprasti kaimečiai didelį skurdą kenčia. Pastebi, kad Rusijoj jau yra šaudomi žmonės ir už tai, kad parduodami savo prekes reikalauja auksinių arba sidabrinių pinigų vietoje popierinių. Reiškia, auksas ir sidabras komisarams reikalingas. Galop p. Mačiulis komunistų apaštalų klausia: "Jeigu jūs džiaugiatės Rusijos diktatūra ir ją taip giriate, tai kodėl jūs Chicagoj SLA. seime pakėlėte didžiausią lerma prieš tariamą prez. Gegužio diktatūrą ir išėjęs iš seimo atsidūrėte teismuose-se?" "Jeigu 'Laisvės' ir 'Vilnies' redaktoriai yra darbininkai, tai kodėl turi būt buržujai ir nedarbininkai 'Naujienų' ir 'Draugo' redaktoriai" klausia p. Mačiulis.

Bimbininkai Nerimauja.

Komunistų davatkos, matydami, kad Bimbos pamokslas eina velniop, pradeda nerimauti. Bimba lipa ant stalo "atitaisyti" sugadintą biznį. "Draugai, tas ponas jums daug pasakė (supraskit teisybės — Rap.), bet užslėpė vieną dalyką, būtent, kad jis yra biznierius — realestatininkas, apgavikas!" piktai pradeda "draugas" Bimba, kuris bando įtikinti klausytojus, kad Mačiulis taip kalbėjęs dėl to, kad Rusijoj tokių biznierių nereikią. Ten tokie ponai esą turėtų raštininkauti, žmones gydyti arba gatves šluoti — rėkia Bimba visu vieku. "Atsakyk į klausimus," "kalbėk apie Rusijos rinkimus," ir kitokie balsai pasigirsta iš publikos. "Gerai, atsakysiu" — atsiliepia Bimba. Na, ir kaipo atsakymui Bimba pradeda rėkti, kad Mačiulis melavęs sakydamas, kad komunistai išėję iš Seimo Chicagoje; juos iš ten išmetę. Taipgi kalbėtojas sakęs, kad Rusijoj iššudyta bilijonas žmonių, o Rusijoj iš viso tiek žmonių nėra, tad ir čia melavęs. Iš publikos balsai į Bimbą: "Tu meluoji, nes jis taip nesakė." Bimba susimaišęs — vėl metasi prie kunigų ir bažnyčių. Bara kunigus, kad jie nesimeldžią (Mat jeigu tuom laiku kun. Paulonis būtų buvęs bažnyčioje, tai vargšas Bimba nebūtų patekęs į tokį triubelį). Bimba graibos argumentų, plūsta asmenis, bet nei žodelio apie Rusijos rinkimus ir komisarų darbininkiškumą. Reiškia, prispirtas prie sienos Bimba pripažino, kad Rusijos liaudis kenčia vergiją ir skurdą ir kad komisarai yra tokie pat ponai, kokiais buvo caro valdininkai, tik aršesni darbininkų smaugėjai ir laisvės varžytojai.

Į užmetimą, kad Rusija iššudė mokytus žmones, o dabar bolševikai kviečia ekspertus iš kapitalistinių šalių, kad pamokytų Rusiją kaip gyventi, teknikinius, ekonominius klausimus išrišti, — Bimba aiškinos, kad tuo būdu išvengiama Rusijos darbininkų išnaudojimo. Esą tokiems ponams Rusija užmokanti už patarimą ir — lauk iš Rusijos! Matyt, kad ponui Bimbai neįtelpa mintis į galvą, kas būtų tada kai bolševikai užvaldytų visą pasaulį ir iššudytų visų kraštų inteligentiją? Iš kur tąsyk Bimbos bosai apmokamus patarimus gautų?

Neleidžia Kalbėt

Bimba, matydamas, kad negali surinkti savo "pamokslo" argumentų, baigia savo nepavykusius "atsakymus" ir lipdamas nuo stalo duoda pirmininkui ženklą diskusijas uždaryti. Pirmininkas skelbia, kad jau pabaiga. Mačiulis sako, kad jis esąs nepatenkintas ir reikalauja balso. Pirmininkas nekreipia domės, Mačiulis lipa ant pastovo, Bimbos klapčiukai sulaiko, neleidžia. Mačiulis pasitraukia į šoną ir atsistojęs ant suolo pradeda kalbėti. Bimbos tarnai pripuola ir už skvernų nutraukia Mačiulį žemyn. Publikoj lermas, karšti ginčai tarp komunistinių ir lietuviškų grupių. Kadangi kiton vieton publiką sukviesti jau buvo per vėlus laikas, tai taip ir pasibaigė dienos programa.

Prie progos tenka pastebėti, kad tasai tamsių žmonių mulkintojas ir išnaudotojas komunistinių davatkų — Bimba — yra nepaprastas begėdis, kuris tų pačių kalusytojų akyse drįsta iškraipyti savo oponento mintis arba neva pakartoti oponento žodžius, kurių nėra sakęs, ir paskui daryti išvadas, kurios nesiriša nei su tema nei su oponento argumentais bei paklausimais. Matyt, kad jis pripratęs tik su tamsiais "draugučiais" turėti reikalo ir todėl nemoka su šviesesniais žmonėmis argumentuoti, rimtai ir logiškai.

Rap.

P-LĖ MARGARETA GRIBAITĖ iš Cambridge, Mass. dainuos LDS. XV Seimo koncerte, rugsėjo 23 d. š. m., Municipal Svetainėje, So. Boston'e.

SU J. BABRAVIČIUM Į LIETUVĄ SPALIŲ MĖNESĮ

Šiemet linksmą rudeninę Ekskursiją Lietuvon per Klaipėdą vadovaus niekas kitas kaip Žymiausias Lietuvių Dainininkas Gerb. Juozas Babravičius. Ekskursija išvyks spalių 18 d. 1930 V. D. m. didžiuliu populiariu laivu "Fredrik VIII," Skandinavų Amerikos Linijos iš New Yorko į Klaipėdą per Kopenhageną.

Tuo laiku susidaro daug žmonių norinčių tai Amerikos bedarbę lengvai praleist ir pigiai Lietuvoje pragyvent, tai apsižiūrėt kur kokių biznių ar žemės nusipirkimą arba visą žiemos sezoną linksmai su savaisiais praleist. Ši Ekskursija tikis smagiai ir linksmai praleisti laiką laive, nes gerb. Juozas Babravičius vadovaus ir prisidės palinksminti ekskursantus - keleivius.

Klaipėdoj Ekskursiją pasitiks Šaulių Sąjunga. Ši Ekskursija rengiama ir paremta Lietuvių Laivakorčių Agentų Asosiacijos Amerikoje ir dėlto pasekmės šios Ekskursijos priklauso nuo kiekvieno lietuvio agento ir keleivio išvažiojančio spalių mėnesį.

Tadgi nuoširdžiai prašom paremti, kad ši Gerb. Juozo Babravičiaus nepaprasta Rudeninė Ekskursija puikiai nusisektų.

L. L. A. A. A.

IŠRENDAVOJIMUI KAMBARIAI

"Darbininko" name 5 arba 7 gražūs dideli ir šviesūs kambariai. Yra elektra, gasas, maudynės, skalbynės, duodama šiluma ir janitorius patarnauja. Dėl platesnių informacijų kreipkitės į "Darbininko" Administraciją.

LABAI PATOGI IR LINKSMA KELIONĖ Į

LIETUVĄ

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

(Swedish American Line)

PATOGUS SUSISIEKIMAS

NEW YORK - KLAIPĖDA

(Via Gothenburg)

Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Amerikoje
Rengia RUDENINĘ EKSKURSIJĄ
NAUJAM MOTORLAIVY

KUNGSHOLM

Ekskursijos vadas p. J. V. ADOMAITIS,
Lietuvos Šaulių Sąjungos Spaudos Atstovas
Išplaukia iš New Yorko SPALIŲ 11 d. V. D. M.

LAIVŲ IŠPLAUKIMAI IŠ NEW YORKO

S. S. DROTTNINGHOLM.....Šeštadienį, Rugsėjo 20
M. S. GRIPSHOLM.....Šeštadienį, Spalių 4
M. S. KUNGSHOLM.....Šeštadienį, Spalių 11
Spalių 11 išplaukia Lietuvių Ekskursija į Lietuvą
S. S. DROTTMINGHHOLM.....Šeštadienį, Spalių 18
M. S. GRIPSHOLM.....Šeštadienį, Lapkričio 1

Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas arčiausį Tamstai agentą arba bent kurią musų Linijos raštinę. Gauk lietuvių kalboj specialiai atspaustą cirkuliorį apie Liniją. Gaunami pas agentus ir musų raštinėje.

RAŠYK:

SWEDISH AMERICAN LINE

10 STATE STREET, BOSTON, MASS.

5 Dienos Ant Vandenyno

PER CHERBOURG — 6 PER BREMEN

keliaujant iš Lietuvos ir į

LIETUVĄ

greičiausiais garlaiviais

BREMEN

IR

EUROPA

arba populiariu ekspresiniu garlaiviu

COLUMBUS

Informacijų kinuskit pas vietinį agentą arba

NORTH GERMAN

LLOYD

65 STATE STREET
BOSTON, MASS.

Žymiausio Lietuvių Dainininko

Juozo Babravičiaus

— rengiama —

DIDELĖ RUDENINĖ EKSKURSIJA

LIETUVON

Skandinavų Amerikos Linijos

Populiariu ir Dideliu Laivu

"FREDERIK VIII"

Iš New Yorko Spalių 18 d., V. D. 1930 m.

Į KLAIPĖDĄ

Per Kopenhageną

NEVĖLUOKIT — RUOŠKITĖS IŠ ANKSTO!

Visais Ekskursijos Reikalais Kreipkitės
Pas Savo Agentą Arba

SCANDINAVIAN - AMERICAN LINE

27 Whitehall Street — New York City
248 Washington Street — Boston, Mass.
130 No. La Salle Street — Chicago, Ill.

DARBININKAS
(THE WORKER)
Published every TUESDAY and FRIDAY
by
SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA:	
Domestic yearly	$4.50	Amerikoje metams	$4.50
Foreign yearly	$5.50	Užsieny metams	$5.50
Domestic once per week yearly	$2.50	Vieną kart savaitėje metams	$2.50
Foreign once per week yearly	$3.00	Užsieny vieną kart savaitėje met.	$3.00

"DARBININKAS"
366 West Broadway South Boston, Mass.
Telephone South Boston 0620

IR VĒL KALBAMA APIE KARĄ

Žmonės greit užmiršta savo nelaimes. Dar tik dvylika metų kai pasibaigė Didysis Karas, dar rodos neužgijo valstybių žaizdos, ir milijonai sužeistųjų primena įvykusią pasauly katastrofą, — o jau vēl leidžiama paskalų, kad apie 1935 m. įvyks naujas pasaulio karas. Tam priežastis — nekurių valstybių nepasitenkinimas.

Italija nepatenkinta Versalio traktatu, sakosi esanti nuskriausta. Ji negavo užtektinai žemės anoj Adriatiko pusėj—Austrijos daly—ir dažnai svajoja apie prijungimą tų italų, kurie šiandien priklauso Jugoslavijai ir kuriuos italai vadina Italia irredenta — pavergtoji Italija. Ji taip pat nori būti pirmos klasės jūrų pajėga, kontroliuoti Adriatiką ir laisvai skraioti po Viduržemines jūres. Taigi Italija šnairuoja ant Francijos, kad ši pastaroji nepripažįsta jai lygių teisių ant okeano. Italai labai veisiasi. Ant to siauro čebato gyvena apie 40,000,000 žmonių. Jiems reikia expansijos — išsiplėtimo. Tam tikslui jie įsigijo gana plačias kolonijas Afrikoj, o kolonijoms palaikyti reikia laivyno.

Francija gan mandagiai ir prietelingai elgiasi su Italija, bet vis tik ginkluoja Lenkiją ir Jugoslaviją, kad kartais kam atsitikus, tosios valstybės būtų talkininkės. Graikija, Bulgarija, Serbija ir Turkija taip pat niekuomet nesusitaiko ir pasirengusios peštis dėl mažiausios provokacijos. Ir Rusijos Sovietai stropiai rengiasi prie karo. Jie tur būt sudaro didžiausią militarinę valstybę Europoj.

Bet kas svarbiausia, ir Vokietija pradėjo grumoti. Visiems žinoma, kad Vokiečiai niekuomet nebuvo ir nebus patenkinti Versaliaus traktatu. Tas Danzigo koridorius tai jiems pašinas po nagu. Numatoma, kad Vokietija laukia tik progos, bet kad toji proga taip jau greit ateitų, apie tai nė viens diplomatas nesvajoja. Tiesa, Vokietija ekonominiai atgijo. Jos pinigai kursuoja normaliai. Ir militariniu žvilgsniu gudrūs vokiečiai tur būt sugebėjo išlavinti didelę armiją po visokių sportų priedanga. Taigi nors Europoj visi kalba apie taiką, bet drauge visi rengiasi prie karo, ir, žinoma, būsimasis karas bus daug žiauresnis už praėjusį.

Gaila, kad žmonės tarp savęs taip pešasi. Buvo manoma, kad pastarasis Pasaulio Karas panaikins visus karus, bet kur tau. Dar žmonijos žaizdos neužgijo, o jau rengiamasi prie naujų skerdynių. Čia prisimena garsiojo Prancūzų pamokslininko, Fenelono, žodžiai: "Liūtai nekovoja prieš liūtus, nė tigrai prieš tigrus. Visi neprotingi gyvūnai kovoja tik prieš kitoniškos rūšies gyvūnus. Tik vienas žmogus, nežiūrint savo proto, elgiasi taip, kaip nė vienas gyvūnas nėra pasielgęs: kovoja pats prieš savę."

K.

PENKIOLIKA METŲ

Penkiolikos metų laikotarpis.

Penkiolikos metų laikotarpis ir ilgas ir trumpas — ilgas kuomet į jį veizime iš pusės dar nenuveiktų darbų, bet trumpas tuomet kaip į jį veizime iš tos pusės kurioje guli laikas praėjęs su mūsų kaip nuveiktais taip ir su apleistais, neatliktais, neužbaigtais arba su nepavykusiais mūsų darbais. O juk tą viską, bent mūsų manymu neatlikome, daugiausia tik dėl stokos laiko.

LDS. tvērēsi kaip tik tuomet kuomet kiekvienas tiek turėjo savo srity darbo kad galėjo dirbt dieną ir naktį o darbų niekam nebūtų pritrūkę, ką sakau nepritrūkę, visvien nebūtų valiota nudirbti.

Ir "Darbininkas" organizuota kaip tik tuo laiku.

Bepigu dabar yra organizuot arba vest laikraštį kuomet inteligentų, rašytojų pridygę kaip grybų. Gana yra tik juos tinkamai išjudint o laikraštyje puikiausių raštų tik spėk talpit ir valiot skaityt; o anais "Darbininko" tvērimosi laikais, didžiojo karo laikais visi darbais apsivertę iki ausų, jaunesnieji paimti kariuomenėn, senesnieji dienoje uždirbdami iki 20 dolerių — kas čia beterliosis rašinėjimais į laikraštį, kas čia begaišįs veltui laiką.

Kunigui F. Kemēšiui organizuojant susidarē būrelis pasiryžēlių ir Dievui padedant ir plačiai darbininkų visuomenei pritariant buvo padaryta kas reikalinga, kas jau buvo pribrendę.

Gimē L. D. Sąjunga, o vēliaus ir jos organas "Darbininkas."

Sunku buvo gimdyti, bet dar sunkiau augyti dėlto kad nebuvo kam. Inteligentų bent kiek liuosesnių, tam darbui užjaučiančius ir jį įvertinančių radosi kunigų tarpe, bet nelaimei, ne visi iš jų tinkamai suprato darbo žmonių reikalus ir jų dvasią. O patįs darbininkai didžiumoje buvo socialistų spaudos pripumpuoti socialistiniai bedieviškojo raugo, kurio nusikratyt nežinota iš kurio galo pradėt.

Pasiryžta — pradėta—tai pusė darbo atlikta.

Dēl tinkamų darbuotojų stokos, tarp kitų visų teko ir man imtis už plunksnos ir stot ponams redaktoriams į pagelbą. To darbo ēmiausi tik dēlto kad nebuvo kas rašo. O koks mano raštas? Negražus, gramatiškai silpnas, viena ką darbininkam suprantamas. Nekartą prisieidavo vienam veik pusę laikraščio numerio prirašyt. Žinoma, laikraštis išeidavo daug silpnesnis nē kaip kad norēdavome bet skaitytojams patiko ir prenumeratų skaičius augo, ir turinys šiek tiek gerējo.

Visi dirbome kaip kas mokējome ir galējome.

Bepigu rašyt ir gerai rašyt, tiems žmonēms kurie baigę tam tikrus mokslus, bet mums darbo pelēms, savamoksliams rašyt, tai reikējo drąsos, na, gal ir nachališkumo. Bet reikalas prie visko priverčia ir įpratina.

Kaip pradējau rašyt laikraštyje tai turējau ir juokų. Vienas Chicagos inteligentas redaktorius norējo būtinai prie vieno mano rašyto straipsnio prikibti su skaudžia kritika o tai dēl to kad buvo įsitikinęs, kad mano raštai esą kunigo Kemēšio raštais. Tik kompozitorius Stasys Šimkus vos valiojo jį įtikinti kad tai raštai tikrai yra ne kun. Kemēšio bet mano. Nes būdamas "Darbininke" jis juos savo akimis matē, o mano rašysena jis labai gerai žinojo, nes jisai yra pas manę mokinęsis lietuviškai skaityt ir rašyt.

O kiek tų įvairių kritikų prisējo "Darbininkui" nukentēti nuo svetimųjų ir nuo saviškių... Kritikų buvo labai daug, bet kaip reikia į laikraštį raštus dēt — tai jų ir nēra, ir dairykis kas rašo. Ponas Redaktorius P. Gudas žiūrēk jau ir prašo:—"Susimildamas parašyk nors porą skilčių, visai neturiu ką dēt..." ir rašau... O rašau ne redakcijoje, ne kabinete už stalo, bet sklepe palei boilerį — pečių kurendamas dēlto kad savo tarnyba iš kurios duoną valgiau buvo svarbiausia.

Delto ir dabar penkiolikos metų jubiliejų švenčiant "Darbininko" skaitytojų labai atsiprašau kad mano raštai nebuvo tinkamai apdirbti ir tamstos turējote nemalonumų juos skaitydami. Juk aš ir rašiau tik dēlto kad laikraštyje nebuvo kas rašo, ypač kuomet kaip visi jaunesnieji inteligentai buvo sumobilizuoti į karą.

Dabar kuomet yra kas rašo ir gali gerais raštais "Darbininką" užpildyti tai aš mažai kada ir rašau. Kam gi kišt savo dvylekį ten kur yra gerų rašytojų užtektinai. O prieg tam tai nuolatos dirbant savo ir šeimos užlaikymui prie Lietuvos uždarbio sunku ir laiko rašymui surast.

Linkiu L. D. S. augt, plētotis ir stiprēt. O "Darbininkui" kad kodaugiausia turētų skaitytojų ir rašytojų ir kad visi juomi būtų patenkinti.

Aš bent laiks nuo laiko šį bei tą parašysiu — jei tik gerbiamieji ponai redaktoriai bus taip geri mano raštpalikius bent ištaisę talpiti.

F. V.

Iš Katalikų Federacijos Centro

RUOŠKIMĖS MINĖTI 9 SPALIŲ

Ilgas, ilgas jau laikas, kai mūsų broliai vilniečiai, gardiniečiai ir suvalkiečiai velka sunkų okupantų jungą. Spalių 9-tą dieną sukaks dešimts metų, kai visas trečdalis Lietuvos žemių su visais jos gyventojais pateko mūsų amžinųjų priešų nelaisvēn — tapo lenkų pavergti.

Spalių 9-tą dieną, 1920 m. 10 valandą vakare Želigovskio vedami galicijonų huliganerija uždavusi sunkų smūgį lietuvių silpnoms Vilniaus gynējų jēgoms pagrobē Lietuvos sostinę Vilnių ir nuo tos dienos prasidējo vilnijos gyventojų sunkioji vergija.

Vilnius nuo senų-senovēs Lietuvos sostinē. Vilnius Gedimino įkurtoji Lietuvos sostinē, ten ilsisi lietuvių protēviai, ten Vytauto Didžiojo kapas, tein Gedimino pilis, ten šv. Kazimiero grabas, ten Aušros Vartai laukia mūsų išvadavimo iš lenkų vergijos.

Jei kada nors mums rūpējo vilnijos atvadavimas, tai šiais Vytauto Didžiojo metais, mes privalome tuo kuo labiausia susirūpinti, nes ir Vytautas Didysis dējo daug pastangų kad nuo lenkų pasiliuosavus. Jo ir mirštančio paskutinis žodis buvo *"Lietuva nuo lenkų turi atsiskirti."*

Sunki buvo Vytauto kova už Vilnių, bet Jis dideliu savo pasiryžimu kovą laimējo ir Vilnių su kitomis savo tēvo Lietuvos žemēmis nuo lenkų atgavo, taigi ir mes sekime Vytauto Didžiojo pavyzdį o Vilnius bus mūsų.

Amerikos lietuviai, mes daug esame prisidēję prie Lietuvos nepriklausomybēs atgavimo. Dējome milijonus dolerių, davēme savo žmonių, siuntēme drapanų, žodžiu darēme viską, kad tik Lietuva būtų laisva ir nepriklausoma. Taigi dabar kuomet dar lieka paliuosuoti likusioji Lietuvos dalis su jos sostine Vilnium, mes negi užmiršime juos ir paliksime plēšriam lenkų arui jų kūną draskyti, niekinti Vytauto Didžiojo kapą, griauti Gedimino pilį?

Amerikos lietuvi, mūsų čia niekas nepersekioja, kad mes lietuviškai kalbame, kad savo centais sudētų aukų pastatytose bažnyčiose lietuviškai Dievą garbiname, kad savo parapijų mokyklose savo vaikelius mokiname, bet mes dar gerai atsimename, kad senoje mūsų tēvynēje, kuomet dar ji buvo rusų pavergta, ten tas viskas buvo uždrausta ir tuos laikus atsimename, kada rusų žandaras iš rankų traukē maldaknygę besimeldžiantiems bažnyčioje, mes to dar negalējome pamiršti, tai buvo sunkūs persekiojimo laikai ir daugelis nuo jų bēgome į Suvienytas Amerikos Valstijas, kad čia laisviau atsikvēpti. Gi šiandien lenkų pavergtiems mūsų broliams dar aršiau negu mums buvo po rusu, nes lenkas yra biaurus cinikas, kad pralenkē ir žiauriausį rusų biurokratą.

Lenkai nieko neduoda lietuvių mokyklų užlaikymui ir lietuvių lēšomis laikomoms mokykloms netvirtina lietuvių mokytojų. Tokiu būdu lietuviai prievarta verčiami savo vaikelius leisti lenkų mokyklon, kur yra pašiepiama lietuvių kalba, kur niekinama viskas kas lietuviška. Ten prievartos keliu raunam iš jaunų sielų lietuviškoji dvasia ir varu brukama viskas kas palokiška.

Lenkais pavergtų žemių lietuviai kiek jų išgalēs neša kovoja tą lenkišką hidrą, bet jų pajēgos nedidelēs ir jie reikalingi mūsų užuojautos jų sunkioje kovoje už šventąsias lietuvių teises.

Taigi minēdami spalių 9-tą dieną paduokime jiems savo pagalbos ranką, pareiškime jiems bent užuojautos žodį.

*

Didžiai Gerbiamam Federacijos ir Tautos Fondo buvusiam pirmininkui Kunigui Kazimierui Urbanavičiui ištiktam didelēs nelaimēs ligoje ir buvusiam Federacijos Valdybos nariui muzikui Aleksandrui Aleksiui ir Jo sūneliui Vytautui nustojusiems žmonos ir motinos reiškiame gilios užuojautos žodį.

Am. Liet. R. K. Federacijos Sekretorijatas

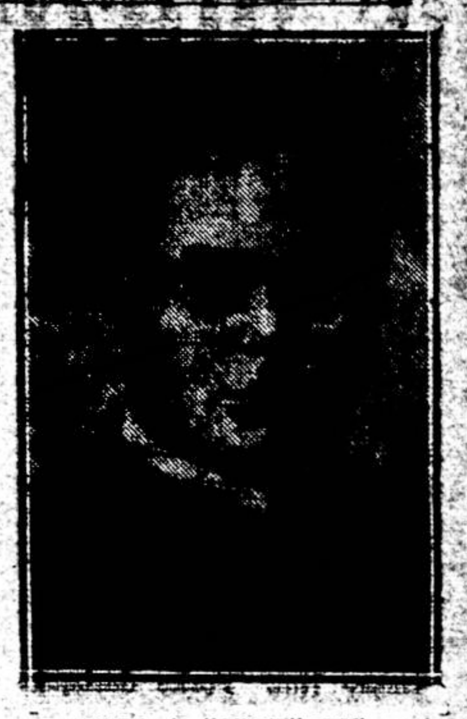

KUN. A. ŠMULKŠTYS,
buvęs Lietuvos Steigiamojo Seimo narys, Krikščionių Demokratų vadas ir žymus literatas. LDS. XV Seime, rugsējo 23 ir 24 dd., skaitys paskaitą apie Katalikų veikimą.
Seimas bus pradētas iškilmingomis šv. mišiomis su asista šv. Petro lietuvių bažnyčioje, kur gerb. kun. A. Šmulkštys pasakys turiningą pamokslą.

Kun. Jonas Balkūnas

KATALIKŲ VEIKIMAS FEDERACIJOJE

(Paskaita Skaityta XX Federacijos Kongrese, Rugpiūčio 20 d. 1930 m. Newark, N. J.)

Ar laikraščių propoganda, platinimas, užrašymas ir šelpimas ne katalikiška akcija? Gera katalikiška spauda, turininga raštais, plačiai skaitoma yra prakilniausias katalikų veikimas.

Ar sekimas laisvamanių veikimo draugijose bei į jį reagavimas paskaitomis, brošiūrēliais ne katalikiška akcija? Auklējimas vadų, krikščioniškos pasaulėžiūros supažindinimas yra katalikų veikimas.

Ar reagavimas į klaidas diskredituojančius Katalikų Bažnyčią, kovoti prieš religijinius įstatymus ne katalikiška akcija? Pop. Pius X vadina katalikiškau veikimu "rūpintis padaryti viešuosius įstatymus teisingus ir pataisyti arba panaikinti tuos, kurie tokie nēra."2 Tiek dalinai katalikų veikimas liečia politiką.

Ar kultūrinę misiją remti šaukti susirinkimus, raginti aukoti ne katalikiška akcija? Artymo gerovę rūpintis, reikale padēti, tautą kultūriniai kelti yra katalikų veikimas.

Žodžiu, "neišmatuojamas yra katalikiško veikimo laukas; pats savyje jis neaplenkia visiškai nieko, kas bet kokiu būdu tiesioginiai ar netiesioginiai priklauso dieviškai Bažnyčios misijai... Atnaujinti Kristuje... krikščioniškąja civilizaciją vsiumoje ir kiekvienoje ją sudarančioje dalyje... Kovoti visais teisingais ir teisētais būdais su antikrikščioniška civilizacija; visais būdais taisyti iš jos kylančią didelę netvarką..." (Pop. Pius X Enc. "Il firmo proposito").

Federacija tą turēdama omenyje ligi šiol vien tam buvo pasišventusi. Prie visokių galimybių stengēsi parapijas ir draugijas remti. Mokyklų užlaikymas buvo jos aktualiausis klausimas. Šv. Kazimiero akademija, Marijonų kolegija, Liet. universitetas, gimnazijos, vienuolijos, prieglaudos, moksleivija — tai Federacijos rūpesniai. Ji rēmē kultūrines, ekonomines ir net politines organizacijas. Krikščionys demokratai ir Liet. Kat. Moterų Dr. rado Federacijoje pritarimo ir paramos kadangi šie daugiausia darbavosi katalikų reikalais ir panaudojo valdžios organus užtikrinti katalikų veikimą. Dēl to Federacijos dar negalima vadinti politine organizacija.

Tolesniam katalikų veikimui Amerikoje būtina yra Federaciją stiprinti. Jos sustiprinimui reikalingi visi katalikai veikējai pasaulionys ir dvasininkija. Katalikų akcija turi savo tikslu tokį visuomeninį katalikų veiklumą, kuris leistų katalikams tampriai susiorganizuoti, sekmingai apsiginti nuo krikščioniškos religijos bei Katalikų Bažnyčios priešų, įsigyti skaidrų religinį susipratimą ir energingai pasireikšti kuriamaisiais kultūros darbais. Toks susiorganizavimas galimas sutelkiant katalikiškąją akciją trejopu būdu, būtent, per katalikiškąsias organizacijas, per riktinius žmones ir per spaudą.

Priešingieji katalikų tikybai gaivalai yra susibūrę į organizacijas, kurios visokiomis priemonēmis palaiko drausmingumą savo tarpe. Pasekmingai reakcijai neužtenka turēti parapijas, draugijas nesusirišusias su kitoms draugijoms ir kolonijoms. Kad katalikų veikimas būtų pasekmingesnis reikalingi du dalykai. Galē ir žinyba. Galē ir žinyba apsireiškia organizatyviame kūne. Katalikų veikimas yra tik organizuotų jēgų sąjunga sustiprinimui, išplētimui, realizavimui ir apgynimui katalikybēs principų pavienio asmens, šeimynos ir visuomenēs gyvenime. Jis yra organizuotasai ir daugeriopas bažnyčios autoriteto srityje katalikų veikimas, kurio aukščiausias tikslas yra visuomenēs sukrikščioninimas.

Federacijos jēgą gali sudaryti ne tik mūsų centralinēs organizacijos su visomis kuopomis, bet ir visos labdaringos, pašalpinēs draugijos, parapijiniai kliubai, chorai, sodalicijos bei brolijos. Draugijos susijungusios po Federacijos vēliava tampa veiklesnēs, galingesnēs, stipresnēs ir didesnēs. Federacijai rūpētų jų gerovē ir veikimas. Ji nekliudytų jų veikimo, bet derintų. Panagrinēkime kiekvieną draugiją atskirai jų galimuose santykiuose su Federacija.

(Bus daugiau)

BLAIVININKŲ SUSIVIENYJIMO CENTRO VALDYBA

Kun. J. J. Jakaitis—dvas. vadas; kun. Step. Kneižis—pirm.; B. Jakutis—I-as vice-pirm.; O. Adomaitienė—II-ji vice-pirm.; A. Akstinas—raštininkas, 104 Bellevue Ave., Montello, Mass. O. Sidabrienė,—ižd., 6 Commonwealth Ave., Worcester, Mass.
Literatinė Komisija: Kun. Petras Saurusaitis, Kun. Jonas Švagždys, Kun. Dr. Jonas M. Navickas, Kun. Pranas V. Strakauskas, Kun. Feliksas Norbutas, p. Vincentas Blavackas.

BLAIVI ŠEIMYNA

Iš viso, jų buvo keturi šeimynėlėje: — Mamytė, tėvukas, Jonukas ir Onytė. Tėvukas, lėtas, darbštus mažakalbis, sunkiai dieną dirbdavo kaipo mašinistas ir uždirbdavo gan gerą užmokestį, užlaikyti tą mažą šeimynėlę.

Motutė visiškai kitokia negu tėvelis. Ji už abudu atkalba; kaip ir tėvelis, ji darbšti ir rūpestinga naminiais reikalais: ji širdingai atlikdavo motinos priedermes. Atsidavusi savo namams ir vaikams, ji nuolat atlikdavo savo darbą virtuvėje ir per dieną atrasdavo kokį užsiėmimą: kartais drabužius taisydavo, mazgodavo; kambarius valydavo. Bedirbant, dažnai sau užsitraukdao kokią giesmelę ar dainą, arba su savim kalbėdavo. Darbas, kurio nė valandėlei neapleisdavo, dainos ir kalbos netrukdė. Abu jos veidu raukšlėti, sudžiūvę. Plaukai žili, bet visai neišreiškia nei darbo didumo, nei gyvenimo sunkumo. Tėvukai savo senatvėje susilaukė gražių ir greit augančių vaikelių: Jonuko ir Onytės. Abudu ėjo į mokyklą ir neblogus laipsnius užsipelnydavo. Parėję, pagelbėdavo mamytei savo mažais darbeliais. Jonukas pelenus išnešdavo, malkų sukapodavo ir rytdienai atnešdavo. Pabaigęs darbelį vis pirm išeisiant žaistų, paklausdavo: "Ar nereik ko daugiau padaryt?"

Onytė padeda vakarienę gamyt: bulves nuskuta, lėkštes sumazgoja ir abelnai viską, ką mergiška ranka gali paveikt. Vaikeliai išgirdę tėvuko pareinančio žingsnius ant laiptų, pameta savo užsiėmimus ir tekini bėga pasitikt, linksmai jį sveikindami: — "Labą vakarą, tėveli!" — arba tam panašiai. Juodu džiaugias pamatę tėvelį, nes žinojo kad per ištisą dieną jis sunkiai ir pavojingai dirbo. Sulaukę tėvelį jie palengvina jo kojas, nuaudami sunkius darbinius batus.

Po vakarienės mamytė nuima lėkštes nuo stalo ir sumazgoja jas, Onytei pagelbstint. Pabaigus, užsiima mezgimu arba siuvinėjimu. Tėvukas užsikūręs pypkę skaitydavo "Darbininką" arba "Draugą;" savo kertelėje vakarėlį praleidžia skaitymu. Jonukas pasiėmęs knygą skaitydavo, o kartais kumštelėmis smakrą parėmęs žiūrėdavo į savo didelį, drūtą tėvelį.

Šitaip yra kiekvienoje typiškoje lietuviškoje blaivioje šeimynoje, kurioje visi viens kitą myli, klauso, ir viens kitam kuogeriausia linki ir padeda. Tokioje šeimynėlėje Dievas karaliauja, laimina ją ir suteikia išganymui reikalingų malonių.

Petras J. Bakauskas
(Mar. Kolegija)

PRANEŠIMAS

Šiuomi pranešu Bostono Apskričio L. R. K. S. A. pavieniams nariams arba 222 kuopoms, kad mūsų suvažiavimas įvyks rugsėjo 21 dieną, Šv. Kazimiero parapijos bažnytinėj salėj, 12 Cassimir St., Westfield, Mass. Anksčiau nebuvo galima pranešti, bet kas ką nori tai ir trumpu laiku surengia.

Šis suvažiavimas yra svarbus, todėl meldžiu gerbiamų kuopų valdybų pasirūpinti ir pribūti,

Apskr. rašt. J. M. V.

"...Kodėl esate bailūs jūs, žmonės menko tikėjimo! Po to atsikėlęs jis davė paliepimą vėjams ir jūrai, ir pasidarė didelė tyla. Žmonės gi stebėjosi ir sakė: Kas gi jisai yra, kad vėjai ir jūra jo klauso?" (Mat. 8, 26-27).

KĄ SAKO KRIKŠČIONYBĖS ŠULAI APIE DARBININKŲ STREIKŲ TEISĘ

Paryžiaus arkivyskupas kardinolas J. Verdier sako: "Gerai yra žinoma, kad buržuazinė visuomenė nežinojo arba nesistengė duoti šių dienų darbui žmoniškų sąlygų, paremtų teisingumo dėsniais. Sugriovus viduramžiais išaugusius darbinikų cechus, iš vienos pusės, gars, elektra, mašinos, iš kitos pusės, sukėlė darbininkų tarpe tikrą revoliuciją. Tos naujos sąlygos sudarė darbininkams nepakenčiamą būklę. Visuomenė gi šiuo klausimu visai nesirūpino. Tokiu būdu sulig griežto popiežiaus Leono tryliktojo pasakymo: žemesnės klasės daugumoje neužtarnautai vargsta ir skursta — ir kur — nežymus skaičius turtingųjų uždeda vergišką jungą minioms proletarų," darbininkai turi teisę išeiti iš to neužtarnauto skurdo ir numesti tą vergišką jungą. Bet kas reikia daryti? Jie negali šauktis į darbininkų įstatimdavystės organus, nes visai darbininkų įstatimdavystės dar nebuvo, kuri tik dabar dar pradeda vystytis. Bet ir dabar nėra pakankama, kad galėtų apimti visus darbininkų reikalus. Kartais visai nėra galimybės pašalinti tam tikrus neteisingumus ir apginti darbininkams priklausančias teises nei apeliuojant į darbdavio teisingumą, nei šaukiantis užtarimo prie organizacijų bei įstaigų ginančių darbininkų reikalus.

Darbdavys yra pertoli ir peraukštai, kad pavieniai darbininkai galėtų jį pasiekti, o darbininkų įstatymdavystė dar persilpna! Taigi ar galima palikti tuos neteisingumus neatitaisius jų? Ar galima atsisakyti nuo teisėtų savo reikalavimų? Tai negalimas dalykas. Visos teisės yra šventos. Žmonijos dorovė reikalauja, kad tos žmogaus šventos teisės būtų patenkintos. Ir jeigu tas tiesa, ką mes sakome, kad darbininkai negali apginti savo šventų teisių nei žmoniškumu, nei įstatymdavystės keliu, tai darbininkai griebiasi streiko ir tas jų streikas yra pilnai pateisinamas." Taip žymus bažnyčios ir krikščionybės atstovas atsiliepia apie darbininkų streikų teisę. Kardinolas Verdier yra didelis darbo žmonių prietelis, kuris labai daug padeda krikščioniškoms darbininkų organizacijoms.

Šiuose kardinolo Verdier nurodytuose rėmuose darbininkai gali ginti savo teises ir streiko priemonėmis. Darbininkai griebdamiesi savo streiko priemonės šventiems savo reikalams ginti, dažniausiai tuos streikus laimi. Bet labai daug šių laikų streikams pakenkia bolševikai ir socialistai, kuriems daugiausiai rūpi ne apginti opius darbinikų reikalus, bet paskatinti darbinikus prie riaušių ir revoliucijos. Tokie streikai su politiniais tikslais neranda plačioje visuomenėje pritarimo ir paramos ir dažniausiai baigiasi darbininkų pralaimėjimu, kurį lydi dar didesnis darbininkų vargas ir skurdas.

Kauno "Darbininkas"

Šiandien inteligentų tarpe yra tik viena nuomonė

"ŽIDINYS"

Prof. Dr. V. Mykolaičio-Putino redaguojamas literaturos, mokslo, visuomenės ir akademiškojo gyvenimo iliustruotas mėnesinis žurnalas yra didžiausias, rimčiausias, įdomiausias ir kiekvienam prasilavinusiam žmogui tinkamiausias lietuvių žurnalas. Todėl visi paskubėkite užsisakyti "Židinį."

"Židinio" kaina Lietuvoje: met. 35 l., pusm. 20 lt.; Amerikoje metams $4.50, pusmečiui $2.50.

Adr.: "Židinys," Kaunas, Laisvės Al. 8.

Įdomi knyga "Kalėjimuose pas bolševikus." Parašė kun. P. Dogelis. Jis pats pergyveno tai, ką parašė. Galima ją gauti pas autorių už 3 litus su persiuntimu į Ameriką. Kreipkitės adresu: **Kaunas, Kan. P. Dogelis, Bazilika, Lietuva.** Knyga įdomiai parašyta, ir nemaža—160 puslapių.

L.D.S. XV SEIMO VAKARAI

Antradieny, Rugsėjo-Sept. 23 d., 1930

ĮVYKS

KONCERTAS

MUNICIPAL SVETAINĖJE

Broadway (tarp "G" ir "H" gatvių) So. Boston, Mass.

Pradžia 7 val. vakare

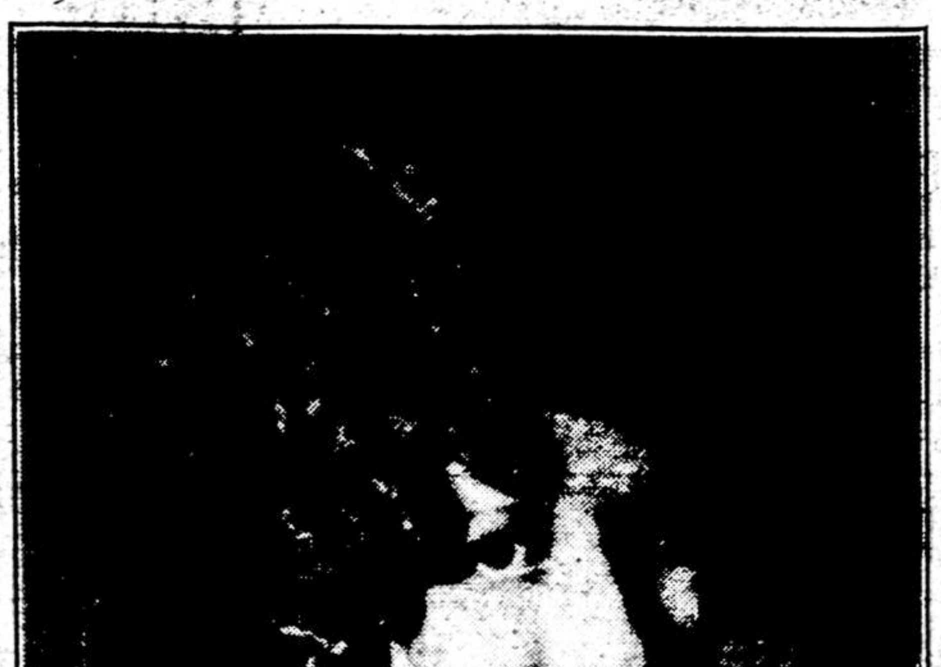

P-LĖ A. STOŠKIUTĖ iš Worcester, Mass.
Ji turi gražų ir malonų soprano balsą. Atėję išgirsite

Dainuos didžiulis Šv. Petro parapijos choras, p. M. Karbauskui vadovaujant. Duetai: A. Krušas ir M. Mazgalienė iš Montello, Mass. dainuos keletą dainelių. Jiedu dainuos ir solo. J. Antanėlis ir A. Baltrušiūnas, vietiniai. P-lės M. Gribaitė, A. Stoškiutė iš Worcester ir Meškauskaitė dainuos solo. **P-lė O. Katkauskaitė, Lietuvos Operos artistė,** daug kartų dainavus per radio ir didesniuose mūsų parengimuose ir kitataučių koncertuose, dainuos keliolika mūsų liaudies dainelių ir operetiškų veikalų. Ji gal būt yra vienintėlė lietuvaitė kontralto dainininkė Amerikoje. Sekmadieniais ji gieda šv. Juozapo Katedroje, Hartford, Ct.

Taigi šis koncertas bus pirmas šiame sezone. Programas įvairus ir turiningas. Verta pasiklausyti.

Bilietų kainos; 50c., 75c. ir $1.00. Jų galima gauti pas LDS. 1 kp. narius, p. K. Šidlausko aptiekoj ir "Darbininko" administracijoj.

VAKARIENĖ

Trečiadieny, rugsėjo 24 d., 1930 įvyks delegatų pagerbimui vakarienė, Parapijos Svetainėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass. Pradžia 7:30 val. vakare. Bus ir programas: dainų, kalbų ir muzikos. Bilietų kaina $1.00. Jų galima gauti viršuj paminėtose vietose.

RENGĖJAI

ĮVAIRENYBĖS IŠ LIETUVOS

EKONOMIKA

Derlius Lietuvoje šiemet labai geras ir suvalyta veik viskas gerai. Žmonės turi ir duonos ir pašaro. Gyvuliai visur gražūs. Kiaulių tur prisiauginę daug. Karvių taip pat. Pieninių naujų manoma trumpu laiku įsteigt dar 40. O iš pieno ir kiaulių, dabartiniu laiku, daugiausia pinigo ir padaroma, nes eksportuojama į užsienius sviestas ir bekonai. Šiaip javų kainos Lietuvoje žemos. Visai kaip prieš didįjį karą būdavo.

Šiais metais vištų, ančių ir žąsų irgi auginama daugiau nė kaip pernai.

Soduose obuolių labai daug ir giriose grybų dygsta tiek kad seni žmonės neatmena kuomet jų tiek daug buvo.

Bet pinigų žmonėse yra neperdaugiausia. Daug labai suėda išlaidų parėdai, apavas ir gyvenimas. Prageriama vien ant degtinės daugiau kaip po milijoną litų į metus, o kur alus ir kiti gėrimai?

Bet bendrai imant dabar Lietuvoje žmonės kas met geriau gyvena. Namus gražesnius ir patogesnius statosi, geresnius gyvulius augina, gražesniais rūbais nešioja ir greit pavalgo. Gal būt kad ir lengviau dirba — nes veik viską dirba mašinomis, jau net ir verpimas ir audimas naminiu būdu išeina iš mados, viskam steigiama fabrikėliai.

Vaikai eina mokslus, paliuosuotieji valdininkai ieško užsiėmimo koperatyvuose, pramonėje ir prekyboje... Šalies kultūra ir gerbūvis auga. Jei keletą metų karo nebūtų Lietuva gal ir susilygintų su vakarų kaimynais.

Atvažiuojanti svetimtaučiai sako kad Lietuva ekonominiai geriau stovi už Lenkiją ir už Latviją ir Lietuvoje esą viskas daug pigiau nė kaip pas jos kaimynus. Darbo žmonėms šiemet pragyvenimas irgi lengvesnis, nes ir valgis ir medžiaga žymiai atpigo.

PARTIJŲ DALYKAI

Buvo šnekų kad Tautininkai derybas veda su krikščionimis demokratais. Bet, rodos iš gana patikimų šaltinių, žinau kad tokių derybų nebuvo ir nėra. Tautininkai mano persitvarkyt, apsidirbt su voldemarininkais, su "vilkais" ir su visais opozicijonieriais, ir valdyt Lietuvą patis vieni. Nė krikščionys demokratai, nė liaudininkai nemano jiems nusileisti demokratybės principuose ir kiekvieni laikosi savo. Socialdemokratai, Ūkininkų Sąjunga ir Darbo Federacija yra žymiai susilpnėjusios, su jais nelabai tautinink skaitosi. Socialdemokrata primetama kad jie bendr darbiauja su plečkaitinin kais. Darbo Federacijos va dai iš Kauno ištremti. Ūki ninkų Sąjunga ekonominia privesta prie bankroto — jų pačių nuomone esą tai pada ryta tyčia "Lietūkio" nar dai. Kataliku koperatyv taip pat privesti prie ban kroto. Visais būdais stipr nama tautininkų ekonom nės įstaigos.

Kol tautininkai yra ir bu valdžioje rodos kad taip i turi būt, bet jei jie kada val džios netektų, tai girdėt kad jiems daugiau ir rimtesnių bylų būtų iškelta nė kaip jie kėlė ir kelia opozicijos lyde riams ir organizacijom Kalbama kad mažai jų likt nesusodytų į kalėjimus. O žinoma kad kerštas ne kok patarėjas, galima susilauk visko. Dėlto tautininkai mano valdžios vadeles laiky tol kol tik valios. Ir visu įstatymus leist tokius kok jiems valdymą sustiprint Iš buvusių partijų lyderi tai tur būt vienam tik kun M. Krupavičiui iki šiol nie kas nieko negalėjo užmest Net liaudininkai ir tie sako kad Krupavičius teisingas ir energingas lyderis, jie gatav su juo bendradarbiaut ir kandidatūrą kad ir į Volde maro vietą remt. Bet pa Krupavičius dirba ir tyli... rodos niekur nesikiša... Ar civyskupas jam paskyrė ei tas pačias pareigas kurias se niau ėjo — tai yra būt Kri kščionių Demokratų Parti jos vadu ir tą partiją stip rinti.

LIUTAS IR LAIVAS

Jonas Liutas, U. S. Lini jos atstovas visai Lietuvai, turi gražiausį ofisą Kaune ir gražiai patarnauja tiem, ku rie važiuoja į Ameriką. Ger biamas p. Liutas deda visu pastangas, kad pasažieriai greitai atvažiuotų į Ameri ir visuomet mėgina siųsti sa vo lietuvius ant didžiųjų lai vų arba ant laivo Geor Washington. Laivas Geor Washington yra vienas iš riausių laivų, nes tą laivą rėse nesupa. Per jo pasid bavimą šimtai lietuvių atvažiavę į Ameriką. T Montello, Mass. per p. Li ofisą yra atvažiavusių lie vių 139 žmonės ir visi jie vo patenkinti. Jonas ir P. Bartkevičius yra draugai. Petras Ba čius turi laivų agen No. 678 No. Main St., tello, Mass. ir jie vien ram prigelbsti ir yra dirbti kaip vienas. J. davė telegramą P. Ba čiui, kad ant laivo Washington pasiųs d sažierių į Montello,

...AS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

...ESTERIO ĮVAIRUMAI

...aigiasi piknikų sezonas, bet jų ...e vienu iš sekmingiausių galiu skaityti Moterų Sąjungos ..., Maine ir N. H. valstijų Apskričio išvažiavimą, kuris įvyko ...pūčio 24, Maironio Darže. ...ip ir visuomet, sąjungietės su...ningai vesdamos savo reikalus, ...uošia įvairių pramogų ir pasi...laminimų ir tuomi užganėdina ...nes ir sau pelno pasidaro.

Taip ir šiuo atveju, Apskričio ...opos pačios dalyvavo išvažiavi...e ir prisidėjo darbu ir dovanomis ...almėjimui. Pribuvo sąjungiečių ...ių tolimosios Nashua, N. H. kuo...atsiveždamos gražių dalykėlių ...almėjimui; neatsiliko nei Bos...no, nei didžiulė Lawrenco kuo...a. Iš visų Apskričio kuopų su...rtimės darbuotės, liks, kaip gir...tis, gražaus pelno.

Paskutinis piknikas

Prieš uždarymą Maironio Daržo ...suomet įvyksta paskutinis piknikas, kurį suruošia visos draugijos, ...urios yra turėję išvažiavimus toj ...etoj. Toks sudėtinis piknikas į...yko rugsėjo 14-tą. Dėl neaiškaus ..., neperdaugiausiai tesusirinko ...dinių, tad sunku spręsti kiek ...mo liks.

Kiek teko sužinoti, sekančios ...augijos dalyvavo šiame išvažia...ime: SLRKA. 41 kp., LDS. kp., ...v. Vardo Marijos dr-ja, Moterų ...gos 5 kp., Šv. Petronelės dr-ja, ...v. Onos dr-ja ir Pilnųjų Blaivi...nkų kuopa.

Šv. Vardo Marijos Dr-ja

Viršminėta draugija, viena iš di...ųjų bažnytinių organizacijų ...ižymėjusi savo uolia darbuote ...ažnyčios reikalams. Šį sekmadie...į rugsėjo 14-tą gražioj tvarkoj ...in corpore'' prie Švenčiau... Nežinia, ar draugijos rūpesčiu ...emis išpuoštas altorius, ar kie...o kito rūpestingos rankos tvarko...a, tačiaus labai gražų įspūdį da...

Įspūdingas pamokslas

Tą pačią dieną, nors buvo viršminėtos draugijos specialė šventė, tačiaus iš priežasties besiartinančios Gėlių Dienos, gerb. klebonas kun. A. Petraitis, vieton skirti pamokslą išimtinai Šv. Vardo Marijos dr-jai pavedė jį išdėstymui Gėlių Dienos reikšmės.

Seniai beteko girdėti tokį nuoširdų paraginimą dėtis prie labdaringo darbo, tokio aiškaus ir nuoseklaus išdėstymo dalyko, kad tikrai galima sakyti, tik tas nesupras ir neatjautė tos nuoširdžios kalbos, kuriam širdis yra atšalus, kuriam yra svetimi tie žodžiai: Myk artimą savo, kaipo pats save. Aišku, kad Labdaringa Draugija, tarp nuoširdų prietelių asmenyje gerb. kun. A. Petraičio.

Vestuvės

Baigiantis vasarai, didėja ir vestuvių skaičius. Taip pirmadienyje, rugsėjo 15-tą, šv. Kazimiero bažnyčioj įstojo moterystės luoman Liudvikas Čyras ir Antanina Grinevičiutė. Pabroliais buvo Juozafina Grinevičiutė jaunosios sesutė ir Raimundas Kaminskas.

Antroji pora, tai Juozapas Aleksandravičius su Adele Jaroševičiute. Jiems patarnavo Jonas Jaroševičius ir Ona Kirmavičiutė.

Laimingos ir gražios ateities jaunosiom porelėm!

Labdarybės Draugija

Rugsėjo 15, 7:30 val. vakare įvyko viršminėtos draugijos susirinkimas. Kadangi šiame susirinkime buvo galutinai sudaryti planai dėl įvykstančios Gėlių Dienos — rugsėjo 20, tad ir narių ir pritarėjų susirinko arti šimtas. Po gabia vadovyste pirm. Vinco Blavecko, susirinkimas ėjo gražioj tvarkoj. Išrinkta sekanti asmenys kaipo kapitonai, kurie pasidalys miestą į distriktus ir tvarkys savo distrikto darbininkus — aukų rinkėjus: M. Alivošius, J. Gudzevičius, K. Kazilaitis, J. Grigas, J. Svirskas, V. Rimša, p. Pupka ir J. Reinikis.

Šiame susirinkime surinkta ir iš iždo paaukota $10 sušelpimui vienos našlės ir jos mažų vaikučių. Radosi ir kita ypata pašalpos reikalaujanti, bet atidėtas dalykas iki penktadienio, kad davus progą ištirti padėtį.

Sutvirtinimo Sakramentas

Trečiadienio vakare, rugsėjo 17 septintoj valandoj įvyko didi ir brangi šventė šv. Kazimiero bažnyčioje. Tą vakarą J. M. Springfieldo vyskupas M. O'Leary suteikė Sutvirtinimo Sakramentą dėl 600 šios parapijos asmenų. Pamokslą, iškilmėms pritaikintą pasakė kun. Pijus Juraitis iš Athol, Mass.

Ketvirtadienyje, panašios iškilmės įvyko ir Aušros Vartų parapijoj.

Gėlių Diena

Penktadienio vakare 7-tą valandą bus susirinkimas Labdarybės Draugijos aukų rinkėjų ir kapitonų, kad susitvarkius dėl rytojaus dienos darbo. Rinkikų yra arti du šimtai. Kaip nuo kapitonų sumanumo, taip ir nuo aukų rinkėjų priklausys Tag Day pasisekimas, bet jie be visuomenės pritarimo ir pagelbos, aišku, kad nedaug tegalės nuveikti.

Katekizmo pamokos

Šv. Kazimiero parapijoj rugsėjo 19 ir 20 prasidės viešųjų mokyklų vaikų prirengimas prie pirmosios komunijos, ir abelnos katekizmo pamokos.2 Lietuviai katalikai neturėtų praleisti tos progos suteikti savo vaikeliams gerą katalikišką išauklėjimą ateities gyvenimui, ir progą aiškiau pažinti savo tikėjimą.

Mokytojaus vietos kunigai ir seselės Kazimierietės.

Rūtvilė

Modernieji šokiai yra ne kas kita, kaip seksualinio organizmo simbolizavimas fiziniais judesiais. —Prof. St. Šalkauskis.

PACIFIC HEALTH ORE

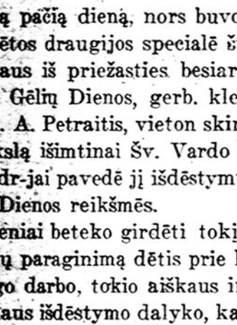

Pradėjimas šio minerališko šaltinio suteikė namuose stebėtinus rezultatus pagydyme Rematizmo, Gaso, skausmų viduriuose, Diabetes, Eczma, Neuritis ir daug kitų ligų. Health Ore nėra vaistai bet tyras gaintiškas mineralas. Sutaisytas savo namuose. Parduodama su tikslu kad pinigai grąžinami jeigu nepatenkintas. Dėl platesnių informacijų adresuokit *PACIFIC HEALTH ORE CO., 4329 Broadway, New York* arba vietiniai gali kreiptis pas *M. Dusevičiutę, 366 Broadway, South Boston, Mass.*

PONIA M. MAZGALIENĖ, iš Montello, Mass., veteranė dainininkė dainuos solo ir duetą su A. Krušu LDS. seimininkės koncerte.

NORWOOD, MASS.

Nuotrupos

Karštai vasarėlei praėjus, rudenio vėsesniam orui užstojus visi pasilsėję grdiebiasi darbo. Su šiuo mėnesiu manau ir mūsų kolonijos veikėjai-korespondentai atgis ir savo plunksnas paleis į darbą. Tad štai dėl laimės!

Gerbiamu klebonu susirūpinę

Ne vien lietuviai parapijiečiai teiraujasi apie gerbiamo Tėvelio Urbonavičiaus sveikatą, bet ir svetimtaučiai reiškia užuojautą. Vietinio (Amer.) laikraščio pereitos savatės laidoj tilpo sekantis straipsnis, bendros apžvalgos skyriuje: ''Kun. Kazimierui Urbonavičiu, klebonui šv. Jurgio R. K. bažnyčios (lietuvių), South Norwood'e, aš reiškiu sveikinimus ir geriausius linkėjimus greit pasveikti.

''Paprastas žmogus, geras draugas, aukšto typo lietuvis, pavyzdingas kunigas ir pasišventęs klebonas, jis simbolizuoja kas geriausio jo tautybėje ir tikėjime. Yra daug žmonių, ne jo parapijiečių, kurie džiaugiasi jo bažnytinėmis apeigomis.

''Jisai turėjo labai svarbią operaciją ir yra labai susirgęs, bet jo pagijimas yra užtikrintas. Nors nelabai yra pažįstamas miestelyje kaip kiti kunigai, bet jis yra mylimas dėl jo ramaus ir paprasto būdo.''

Kleboną aplankė

Pereitą sekmadienį gerb. kleboną ligonbutyje aplankė parapijos vargoninkas V. J. Stasevičius, panelės Cecilija ir Darata Stasevičiutės, Veronika Dalaliutė, Aleksa Kasparaitė, Apolionė Stašaitė ir p. K. Savilionis. Visi įteikė savo namiškių linkėjimus.

Lietuvaitė išvyko į Porto Rico

Plč Ona E. Viesulaitė, duktė pp. Viesulų nuo 23 Fairview Road, išvyko į San Juan, Porto Rico, kur ji mokytojaus komercijos skyriuj San Juan aukštesnėj mokykloj.

P-lė Viesulaitė yra užbaigus Norwood'o High School'ę ir pereitą vasarą gavo laipsnį Bachelor of Science iš Boston'o Universiteto College of Practical Arts and Letters.

Per pereitas keturias vasaras ji darbavosi prie Balch mokyklos žaismavietės.

Onytė taip pat yra gerai žinoma tarp lietuvių, nes jaunesnė būdama atsižymėjo deklamacijomis, dainavimu, šokiais, ir bendrame katalikų veikime. Taipgi buvo L. Vyčių Naujos Anglijos Apskrities Raštininkė.

Linkėtina, kad p-lė Viesulaitė neužmirštų lietuvių ir parašytų savo įspūdžius iš Porto Rico's į ''Darbininką'' ir į ''Vytį.''

Studentai

Daug vietinės lietuvių jaunuomenės lanko šiais metais aukštesnę mokyklą. Pereitais metais taip pat buvo suminėta, kurie lanko universitetus bei kitas specialias mokyklas, be tų, šiemet dar įstojo į Exeter Academy Jonas Čiubetas, o į Norfolk County Agricultural School Juozas Stonis. Yra ir daugiau naujų studentų, bet kur jie mokysis dar nesužinota.

Iš Lietuvos jaunimas

Šiuo tarpu daug yra iš Lietuvos atvykusio jaunimo, bet jų gyvenimas kol kas nepavydėtinas. Didžiuma jų neturi darbo, ir nuo bendro čionykščio veikimo labai nuošaliai laikosi, nerangūs.

Džiaugiasi

Lietuviai pus-ūkininkai šįmet turi labai gerą vaisių derlių, net šakos nulinkę.

Stella Maris

PHILADELPHIA, PA.

Rugs. 4 d. mirė Antanas Staniškis. Palaidotas 8 d. rugsėjo šv. Kryžiaus kapuose. Velionis palaidotas su bažnytinėmis pamaldomis iš šv. Andriejaus bažnyčios. Mišias laikė kun. Čepukaitis, kun. Zimblis ir kun. Paukštė. Pastarasis pasakė pritaikintą pamokslą. Apie 200 žmonių palydėjo į kapus.

A. a. Antanui mirus, ta liūdna žinia greit pasklido tarp lietuvių, nes Antanas buvo doras ir visų mylimas žmogus. Priklausė prie LDS. 103 kp. ir kitų katalikiškų draugijų. Jis platino ir visokiais būdais rėmė katalikišką spaudą. Lai ilsisi ramybėje.

Laidojo graborius A. F. Stankus.

Balandėlis

ATVERKIME ŠIRDIS!

WORCESTER, Mass. — Atverkime širdis vargstantiems, įsakė Didysis vargstančiųjų Globėjas. Ir skamba per amžius Jo žodžiai paliesdami žmonijos širdį. Ir tas Jo žodžių atgarsis aidėja ir worcesteriečių širdyse, todėl tai šį šeštadienį — rugsėjo 20 — įvyksta Gėlių Diena, ruošiama Worcesterio Lietuvių Šv. Kazimiero parapijos Labdarybės Draugijos.

Ta Gėlių Diena, arba paprastai vadinama Tag Day, duoda progą nevien lietuviams, bet ir svetimtaučiams prisidėti prie krikščioniško ir prakilnaus labdarybės darbo. Vienok tas darbas privalo ypatingai rūpėti lietuviams, nes čia yra savo ir savųjų reikalas.

Jei nematome savo apylinkėj vargstančiųjų ir badaujančių, nemanykime, kad bado šmėkla neslankioja mūsų tarpe. Tik pasidairykime, o rasime, kad vargo ir bado šmėklos tai kasdieninis svečias daugelio mūsų brolių lietuvių namuose; rasime daugelį ligų, senatvės ir bedarbės suspaustų, kurie nežino iš kur ims kąsnį duonos rytojaus dienai sau ir savo kūdikiams.

Broliai ir sesutės! įeikime į tų vargstančiųjų padėtį, atminkime kad išmaldos duona yra karčiom ašarom laistoma, tad nemanykime, ka ddėl kokio ten lengvo pragyvenimo jie kreipiasi šiandien į mus pagelbos melsdami. Ne, broliai! ne iš pertekliaus, bet skaudaus vargo prispausti šiandien jie tiesia rankas į mus prašydami pagelbos.

Todėl broliai worcesteriečiai, paklausykime to tylaus sažinės balso, ir atverkime širdis toj Gėlių Dienoje, aukokime sulig išgalės, ar daug, ar maža, bet **aukokime!**

Girios Duktė

WORCESTER, MASS.

Užbaigtuvės

Labdarių dr-jos ir jos remėjų draugijų bendra gegužinė buvo 14 d. rugsėjo Labdarių Parke. Po pietų oras išsiblaivė ir žmonių atsilankė pusėtinas būrys. Čia paduodu visų darbininkų vardus kurie darbavosi vardan savo draugijų: Labdaringos — A. Lukoševičienė, P. Lengvinas, K. Senukus, J. Jurkevičius, M. Jurkevičius, Jr.; Šv. Petronelės dr-jos — R. Bačkauskienė, M. Anuašuskienė, J. Sabaliauskienė; Šv. Onos dr. — O. Landžiuvienė, M. Ščiukienė, F. Kandratavičienė; Šv. Marijos Vardo dr. — M. Balčienė, P. Bačinskienė; Blaivninkų — P. Mankus, P. Banienė; Mot. Sąjungos 5 kp. — O. Matukaitienė, A. Paulauskienė, M. Šliorienė; Šv. Vardo Jėzaus dr. —J. Nastaravičius, J. Kazlauskas. S. Jankauskas.

Minėtų draugijų darbininkai visi gražiai darbavosi ir tuomi šių metų gegužinė užbaigta gražiausiu pasisekimu.

Reporteris

Spauda yra viena stipriausių visuomenės auklėjimo priemonių: ji barsto žmonių tarpe gyvybės ar mirties sėklas.—Prof. St. Šalkauskis.

LDS. Kuopų Susirinkimai

NEW HAVEN, CONN.

LDS. 28 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadieny, rugsėjo 28, 1 val. po pietų, bažnytinėj svetainėj, 339 Green St. Kviečiame narius(es) ateiti. Gera proga užsimokėti duokles. **Valdyba**

WATERBURY, CONN.

Rugsėjo 28, 1 val. po pietų įvyks LDS. 5 kuopos susirinkimas senos mokyklos kambary, Congress Ave. Ateikite visi. **Valdyba**

BROOKLYN, N. Y.

LDS. 12 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 26 d., 6:30 vakare, Karalienės Angelų parapijos svetainėj, kampas Robling ir So. 4th gatvių.

Taigi maloněkite visi susirinkti ir užsimokėti duokles kurie esate skolingi. Nepamirškite ir naujų narių atsivesti prirašyti prie mūsų brangios organizacijos.

Kviečia **Valdyba**

DAYTON, OHIO

LDS. 69 kp. susirinkimas įvyks sekmadieny, rugsėjo 28 d., bažnytinėj svetainėj tuoj po sumai.

Kuopos rašt. **Z. Gudelis**

DETROIT, MICH.

LDS. 72 kp. susirinkimas įvyks sekmadieny, rugsėjo 21, tuoj po pamaldų, šv. Jurgio parapijos mokykloje. Visi kuopos nariai yra kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą.

C. BROOKLYN, N. Y.

Rugsėjo 28 d., tuoj po sumos įvyks LDS. 10 kuopos susirinkimas. Kviečiame gausiai sueiti, nes turime keletą svarbių sumanymų. Atsiveskite ir savo draugus(es) prirašyti. **Valdyba**

NEW BRITAIN, CONN.

LDS. 36 kp. susirinkimas įvyks sekmadieny, rugsėjo 21 d. š. m. Svarbu, kad į šį susirinkimą ateitų visi nariai ir bent po vieną naują narį atsivestų prirašyti prie mūsų brangios organizacijos.

Nepamirškite užsimokėti duokles. **Valdyba**

PROVIDENCE, R. I.

LDS. 11 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadieny, rugsėjo 21, tuoj po sumos, bažnytinėj svetainėj. Svarbu, kad visi šiame susirinkime dalyvautį ir užsimokėtų duokles. Parodykime gražų pavyzdį kitiems.

ATHOL, MASS.

LDS. 4 kp, mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 21 d., tuoj po mišparų, šv. Pranciškaus parapijos salėj. Kviečiami visi nariai atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Taipgi atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie šios kilnios organizacijos.

Kviečia **Valdyba**

LAWRENCE, MASS.

Parapijonys nekantriai laukia bažnyčios pašventinimo iškilmių, kurios įvyks spalių 13 d. 10 val. ryte. Skaito dienas, sekmadienius — kiek da reikės eiti į sklepelį pamaldosna. Tarytum ir kitos kalbos nebėra. Visur visi šneka apie naująją bažnyčią ir gėrisi jos grožę.

Šv. Elzbietos Draugija

Tai merginų bei moterų pašalpinė draugija. Skaitlinga nariais, kilni gerais darbais. Yra aukavusios bažnyčios statybai pirmiau ir dabar nutarė įtaisyti dvi gražias angelų stovylas dėl švęsto vandens ir prisidėti auka dėl grotelių.

Choras

Parapijos choras vadovaujant vargoninkei p-lei A. Piniutei pasirįžo surinkti suaukoti bent $300 dėl subudavojimo vargonų. Jau darbas atliktas. Vargonai nėr dideli, bet balsai gana švelnūs. Ir čia parapijonams džiaugsmas kad ir vargonai subudavota.

HARTFORD, CONN.

Paminėjimas 15 m. gyvavimo

LDS. 6 kp. susirinkimas įvyko rugsėjo 14 d. Narių susirinko sakitlingai. Svarstyta apie seimą. Padaryta keletą įnešimų ir išrinktas atstovas į seimą Stasys Šrupšas.

Rugsėjo 27 d. įvyks 6-tos kuopos balius arba paminėjimas 15 metų sukaktuvių. Yra užkviestos vietinės dr-jos ir veik visos yra pasižadėjusios dalyvauti. Taipgi gautas atsakymas nuo Šv. Cecilijos Choro, kad dalyvaus ir gražių dainelių sudainuos.

Komisija iš anksto gerai viską prirengia, kad atsilankiusius kogeriausia priėmus ir patenkinus.

Reporteris

LDS. CENTRO VALDYBA

Kun. K. Urbonavičius, Dv. Vadas,
36 St. George Street,
Norwood, Mass.

Vl. Paulauskas, Pirmininkas,
263 Fayette Street,
Lowell, Mass.

Kazys Tamulevičius, Vice-Pirm.,
21 Fairfox Rd.,
Worcester, Mass.

Ant. F. Kneižys, Sekretorius,
366 W. Broadway,
South Boston, Mass.

Ant. J. Vaisiauskas, Iždininkas,
371 Portland Street,
Cambridge, Mass.

Kontrolės Komisija

Kun. E. Gradeckis,
396 Church St.,
New Britain, Conn.

Simonas Cibulskis,
24 E. Liberty Street,
Waterbury, Conn.

Antanas O. Avižinis,
132 Douglas Ave.,
Providence, R. I.

Literatinė Komisija

Kun. K. Urbonavičius,
36 St. George St.,
Norwood, Mass.

Kun. J. Švagždys,
20 Webster Street,
Montello, Mass.

Kun. F. A. Virmauskis,
50 West 6th Street,
South Boston, Mass

Kun. F. J. Juškaitis,
432 Windsor St.,
Cambridge, Mass.

Kun. F. W. Strakauskas,
151 Rogers Street,
Lowell, Mass.

Atstovas A. L. R. K. Federacijos Taryboa

Antanas O. Avižinis,
132 Douglas Ave.,
Providence, R. I.

Dabar $885 ir aukščiau

Pasaulio didžiausis parduodamas aštuonių

HUDSON Great 8 ESSEX

70 mailių į valandą

SUPER-SIX $650 ir aukščiau

All Prices F. O. B. Factory, Detroit

HUDSON-ESSEX PARDAVĖJAI VISUR

VIETINĖS ŽINIOS

BOSTONO MIESTO 300 METŲ ĮKŪRIMO SUKAKTUVĖS

Rugsėjo mėnesio 17-tą dieną Bostono miestas šauniai ir iškilmingai apvaikščiojo savo įkūrimo sukaktuves. Parade dalyvavo 35,000 žmonių. Žiūrovų prisirinko pustrečio milijono. Retai kur pasitaiko taikos metu tokį įspūdingą paradą matyti. Paradas prasidėjo lygiai 12 valandą dienos ir baigėsi tiktai 7 valandą vakare.

Paradas susidėjo iš dešimties divizijų. Buvo kariuomenės, milicijos, policijos ir veteranų veik visų karų kuriuose amerikiečiai dalyvavo. Ėjo organizacijos, įstaigos ir tautos. Kiekviena grupė stengėsi pasirodyti kuopuikiausiai ir įvyko gražus ir įspūdingas Bostono miesto sukaktuvių paminėjimas.

Lietuviai irgi dalyvavo ir neblogiausiai pasirodė. Nors ruoštis buvo pradėta labai vėlai, nors mūsų priprastas nerangumas daug trukdė, bet visgi lietuviai gali pasidžiaugti kad dar jų tarpe randasi žmonių, kurie sugeba lietuvių vardą pagerbti.

Lietuvių sekcijos priešakyje ėjo p-lės Elena Podeliūtė ir G. Norkūnaitė nešdamos iškabą su užrašu LITHUANIANS. Tuojaus po jų A. Kasparas ėjo nešdamas Jungtinių Valstijų vėliavą ir kartu su juo ėjo p. Overka nešdamas Lietuvos vėliavą. Po jų važiavę du puikiai tautiškomis spalvomis papuošti automobiliai kuriuose važiavo lietuvių Komiteto nariai: Dr. Jakimavičius, Jeronimas Venis, Advokatas Kazys Kalinauskas, Advokatas Juozas Cunys, Dr. S. Galvariskis, Antanas F. Kneižis, Kazys Šidlauskas, Jonas J. Romanas, Mykolas Venis, Jonas Skalandis ir Stasys Minkus.

Toliau ėjo būrys lietuvaičių tautiškuose rūbuose. Jas vedė p-lė Emilija Šimoniutė. Mergaitės savo tarpe nešė didžią Jungtinių Valstijų vėliavą. Tarpe mergaičių teko pastebėti p-lės Anelė Antonaitė, Kastancija Ramoniutė, Margreta Paleckiutė, Gertruda Gustinaitė, Marijona Traskiutė, Amelia Navazelskiutė, Antanina Nevieriutė, Francis Zaletskiutė, F. Veniutė, Elena Markunaitė, Ona Dunskiutė, Ona Zenzeliutė, Bronislava Zenzeliutė, Ona Balunaitė, Agota Balunaitė, Ona Valeckiutė, Ona Ankstutė, Suzana ir Marcelė Žukauskaitės, Zofija Jakubauskaitė, Marija Dusevičiutė, Elena Drabavičiutė, Marija Martinaitė ir Jadvyga Matuliauskaitė.

Po mergaičių ėjo keletas vaikinų kurių tarpe buvo matyti, p. Leonas Vaitutis, Pranas Overka, Jonas Overka, Viktoras Barkauskas, Leonas Zaparatakas, Edvardas Valiackas ir Titus Grevis.

Paskiausiai važiavo lietuvių papuoštas vežimas kuriame buvo vaizduota D. L. K. Vytauto priėmimas krikščionybės. Vytauto rolę turėjo p. Al. Žvingilas, jo palydovai, Vincas Tamoliūnas ir Stanislovas Griganavičius; Krivų krivaitis, Stasys Mockus, vaidelutės p-lės Aldona Markunaitė, Ona Kavoliūtė ir Adelė Martinaitė, misijonieriai, Vincas Grudzinskas ir F. Jakimavičius; kaimiečiai, p. Likas, p. Stukas, p. Janeliūnas ir J. Mikalionis.

Lietuvių dalis parodos gan gražiai atrodė ir iš publikos susilaukė daug aplodismentų. Veik visur publika pamačinsi lietuvius pradėjo šaukti "Kur Jack Sharkey." Ypač gražiai pasirodė mūsų panelės.

Negalima baigti aprašymą šios parodos nepaminėjus tų kurie daug triūso padėjo kad suruošti šį lietuvių paradą. Titus Grevis ne tik kelis vakarus dirbo padėdamas paruošti floatą bet dar nupiešė ir paaukavo didį Lietuvos žemlapį kuris buvo ant floato ir parodė Lietuvos rybas 1430 metais. Panelės Emilija Šimoniutė, Ona Valeckiutė ir Marija Martinaitė kurios kelis vakarus iki vėlumos dirbo ruošdamos ir pagražindamos lietuvių floatą. Steponas Minkus netik su ponia Siauriene ėjo per biznierius rinkdami aukas bet jis dirbo kelias dienas ir vakarus floatą pagaminti. Edvardas A. Valiackas irgi daug prisidėjo prie floato paruošimo ir parado sutvarkymo. Jeigu lietuviai galėjo pasidžiaugti savo tautos pasirodymu tai šiems visiems asmenims reikia atiduoti pilniausią kreditą.

Rap.

SUGRĮŽO PRANAS GALINIS

Rugsėjo 17 d. sugrįžo į Bostoną Pranas Galinis. Grįžo laivu Majestic kartu su kun. Urbonavičium, marijonu iš Kenosha, Wis. ir kun. Česna, Mahanoy City, Pa. lietuvių klebonu.

Pranas Galinis, kaip žinote, buvo išvykęs studijų tikslais. Apie du mėnesiu studijavo Berlyno Universitete vokiečių kalbą ir lankė įvairas Europos indomesnes vietas. Anglijoje aplankė Southamptoną ir Londoną, Francijoj, Cherbourg ir Paryžių, Belgijoje, Mons ir Liege, Vokietijoj aplankė Aachen, Cologne, Munich, Dresden, Berlin, Karaliaučių, Tilžę ir Oberammergau, kur matė, garsųjį Kristaus Kančios vaidinimą, Austrijoj lankėsi Innsbruch, Salzburg ir Vienna; Čekoslovakijoj aplankė miestą Berno; Lenkijoj lankėsi Krakuvoje, Varšuvoje ir Balstogėj; Latvijoj lankėsi Daugpilyje, Rygoje, Bulduryje, Jelguvoje ir Liepojuje. Taipgi aplankė lenkų koridorių Dancigą ir ilgokai pabuvojo Okupuotoje Lietuvoje aplankydamas Vilnių, Gardiną, Trakus ir Druskininkus, kur Pilsudskis atostogauja. Trakuose aplankė garsiuosius Trakų pilies griuvėsius, kur Vytautas gimė, augo ir mirė. Jis ten igavęs ypatingai gilaus įspūdžio. Lietuvoje lankėsi skersai išilgai, aplankydamas netik didesnius miestus kaip Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Palanga, bet ir daugelį provincijos miestelių. Visuose didesniuose kitų šalių miestuose, susitikęs būrelius lietuvių studentų, kurie jam daug širdingumo parodydavo. Iš visų aplankytų šalių jam labiausia patikę Lietuva, Latvija ir Tyrol, (dalis Austrijos kuri randasi tarp Šveicarijos, Italijos ir Vokietijos).

Lenkijoj keliavo ne kaipo lietuvis, bet kaip amerikonas studentas, todėl lenkai ypatingai studentai jam daug palankumo rodę ir maloniai visur patarnavę. Krokuvoje, aplankė garsiąją Vavelio katedrą, kur Vytautas priėmė krikščionių tikėjimą. Ten pat aplankė Jagailos ir Jadvygos grabus, Jogailos knygą ir jo gyvenamąjį palocių. Visi senovės baldai pažymėti su Vyties ir lenkų aro ženklais kaipo Lietuvos Lenkijos unija. Iš Krokuvos vykęs su būriu lenkų studentų atletų į Varšuvą į dideles lenkų iškilmes — paminėjimą bolševikų sumušimo 10 metų sukaktuves. Ten matęs didžiausį lenkų kariuomenės paradą ir kitokias iškilmes. Kalbėjęs daugiausiai francūziškai. Berlyne susitikęs su prof. Dr. Eretu, kurs įdavęs daug labų dienų bostoniečiams. Jis labai gerai atsimenąs bostoniečių jam parodytų malonumą laike jo lankymąsi Amerikoje.

Besilankydamas Lietuvoje prie demarkacijos linijos netikėtai susitikęs Anglijos rašytoją Harrisoną, kurs buvo atsilankęs pas Lietuvos skautus. Grįždamas Amerikon Galinis apsilankė pas Harrisoną Londone, nes buvo jo pakviestas. Ten rašytojas apdovanojęs jį savo parašytomis apie Lietuvą knygomis. Visą laiką Harrisonas kalbėjęs tik lietuviškai.

Lietuvos atstovybėje Paryžiuje plačiai žinomas francūzų rašytojas lietuvis Lubič-Miloš apdovanojęs jį savo parašytomis ir autografuotomis knygomis.

Vilniuje aplankė Gedimino kalną, trijų Kryžių kalną ir beveik visas lietuvių įstaigas. Lietuvių patrijotizmas Vilniuje esąs nepaprastas. Jie žūt būt pasiryžę kovoti už savo teises. Po Vilnių jį vedžioję lietuviai studentai, kurie drąsiai ir balsiai su juo kalbėję lietuviškai, už ką lenkai ant gatvės juos negražiai koliojė.

Abelnai, Lietuva daranti puikų progresą ir esą labai malonu Lietuvoje gyventi. Lietuvos kariuomenė, savo tvarka, švarumu, disciplina, toli pranešanti lenkų kariuomenę.

Kitą kartą jau į svetimas šalis nebvažiuosiąs, bet tiesiog į Lietuvą, nes kitose šalyse keleivius labai aplupą. Berlyne pragyvenimas esąs brangesnis negu Amerikoje.

Gerb. Galinis papasakojęs savo įspūdžius paviršutiniai vyko Bostono parodos žiūrėti pažadėdamas savo įspūdžius su bostoniečiais vėliau pasidalinti.

Rep.

PIRMI ŠOKIAI

Šeštadieny, 20 d. rugsėjo, Lietuvos Vyčių 17-ta kuopa ruošia pirmus šio sezono šokius. Šokiai įvyks parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Bostone. Visas šių šokių pelnas eis naujai organizuojamam Vyčių Basket Ball tymui dėl įsigijimo uniformų. Todėl visi šiuos šokius paremkite atsilankydami į juos. Turėsite smagaus laiko ir pagelbėsite mūsų jauniems atletams.

Kvieslys

CHORAI SMARKIAI RENGIASI PRIE VYTAUTO SUKAKTUVIŲ PAMINĖJIMO

Vietos Šv. Petro parapijos choras, p. M. Karbauskui vadovaujant, smarkiai ir energingai mokinasi gerb. mūsų muzikų nustatytas giesmes ir dainas.

P-nas M. Karbauskas yra išrinktas nuvažiuoti ir į kitas kolonijas ir su vietiniu muziku pamokinti chorus, kad sujungus į vieną išeitų vienodumas. Savaitę prieš spalių 12 d. atvyks į So. Bostoną komp. J. Žilevičius. Jis nuvyks į kiekvieną koloniją ir sumokins chorus. Be to, sekmadieny, spalių 12 d., prieš programos pildymą, padarys generalę visų chorų praktiką.

Šv. Petro parapijos choro praktikos įvyksta kas savaitę pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, bažnyčioje ir svetainėje. Visi ir visos kurie tik jaučiasi galį giedoti, turėtų prisidėti prie choro ir sudaryti bent iš šimto dainininkų chorą.

Mūsų muzikai, spalių 12 d., nori pastatyti chorą iš apie 300 dainininkų. Tad visi į darbą.

Rap.

[illegible] PRISIDĖS

Įžymus muzikas ir chorvedis p. Žilevičius prašomas Naujos Anglijos vargonininkų atvažiuoja pagelbėti jiems sudaryme milžiniško choro Vytauto bendram jubiliejaus apvaikščiojimui spalių 12 d. Didelis tai pono Žilevičiaus pasišventimas. Visi choristai turėtų stengtis rodyti pasišventimą mokindamiesi savo dalį.

Rep.

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Pirmadieny, rugsėjo 22 d., 7:30 val. vakare, bažnytinėje svetainėje įvyks svarbus susirinkimas Lietuvos Dukterų draugijos po globa Motinos Dievo.

Šiame susirinkime bus svarbiausiu klausimu kaip geriausią būtų prisidėti prie D. Vytauto mirties sukaktuvių paminėjimo, kuris įvyks spalių 12 d.

Tikimės, kad ši draugija prie paminėjimo prisidės ir dalyvaus su draugijos ženklais ir vėliava.

Rap.

MIRĖ

Mirė Magdalena Vyšniauskienė (Weston). Ji gražiai gyveno Dorchestery su savo vyru ir sūnumi. Turėjo pavėlytą apendikso operaciją Carney Hospitaly, rugsėjo 10 d. Rugsėjo 14, kunigas suteikė jai paskutinius Sakramentus. Rugsėjo 17 d. mirė. Bus trijomis mišiomis laidojama rugs. 20 d. 9 val. iš Šv. Petro lietuvių bažnyčios. Laidoja graborius Barisevičius.

Gird.

MISIJOS

Šį metą Šv. Petro lietuvių bažnyčioje bus šv. misijos net 4 savaites. Jos prasidės su moterų savaite rugsėjo 28 d. Paskui seks misijos po ištisą savaitę vyrams, merginoms ir vaikynams. Misijas, tas galės atlikt kas tik norės.

Rep.

SUSIRINKIMAS S. M. MOKYTOJŲ

Rudeniniui sezonui atėjus reikalas yra pradėti katekizuoti parapijos vaikus. Tą priedermę paskyrė mums pats Viešpats Jėzus. Išganytojas vieniems liepė mokyti visas tautas, kitiems klausyti Dievo žodį.

Kad mokytojavimo pareigą geriau išpildžius mes turėsime visų sekmadieninės mokyklos mokytojų susirinkimą ir vakarėlį sekmadienio vakare 8 val., rugsėjo 21 d., pobažnytinėje salėje.

Yra kviečiami atsilankyti visi, kurie tik gali ir nori jaunąją kartą pamokyti doros ir tikėjimo. Kviečiami yra visi moksleiviai-ės, kviečiami ir nemoksleiviai, ypač yra kviečiami tie, kurie yra vėliau ar anksčiau jau mokinę mūsų sekmadieninėje mokykloje.

Kvieslys

SUGRĮŽO

Pirmadienį, rugsėjo 15 d. sugrįžo iš Lietuvos Gertruda Žiuromskienė. Visi labai nudžiugo pamatę laimingai sugrįžusią, nes gandai buvo pasklydę, kad jinai Lietuvoj tapo nužudyta. Ji gerisi Lietuva ir daug įvairių dalykų papasakojo savo draugams ir pažįstamiems apie Lietuvos lietuvių gyvenimą.

J. M.

ADV. ŠALNA pereitą savaitę sugrįžo iš atostogų.

Rap.

NAUJOS ANGLIJOS LIETUVIŲ BAŽNYTINĖ IR TAUTINĖ ŠVENTĖ

Didžiojo Vytauto metais visa mūsų tauta mini Didž. Kunigaikščio 500 m. mirties sukaktuves.

Naujos Anglijos lietuviai, A. L. R. K. Federacijos N. A. Apskričiui vadovaujant, šias sukaktuves minės iškilmingai sekmadieny, spalių 12 d. š. m.

Didžiojo Bostono deocezijos Šv. Kryžiaus Katedroje 4 val. po pietų įvyks pamaldos ir palaiminimas Švenčiausiu.

Giedos lietuviškas giesmes sujungtas iš aštuonių chorų choras, kompozitoriui J. Žilevičiui vadovaujant.

Yra pakviestas J. E. Kardinolas O'Connell ir įžymus lietuvis kunigas pamokslininkas.

Po pamaldų iš Katedros visi rinksis į didžiulę Bostone svetainę, kur sujungti chorai (apie 300 dainininkų) išpildys dainų programą. Parapijų chorai dainuos ir atskirai. Didžiuliam sujungtam chorui vadovaus komp. J. Žilevičius iš New York City. Atskiriems chorams vadovaus jųjų vadai.

Kviečiami įžymūs kalbėtojai iš valstijos ir miesto oficialų ir lietuvių įžymūs profesionalai.

Ši bažnytinė ir tautinė šventė turėtų būti visų Naujos Anglijos lietuvių švenčiama. Į Bostoną turėtų suvažiuoti iš visų kolonijų organizuotai draugijos ir pavieniai lietuviai dalyvauti šioje istorinėje šventėje.

Pasirodykime, kad mes gerbiame ir mokame pagerbti savo tautos didvyrius.

Be to, tą dieną, švęsdami D. Vytauto 500 m. mirties sukatkuves. minėsime ir Vilniaus užgrobimo 10 m. sukaktuves. Lenkai pasisavinę Koščiušką ir kitus mūsų vadus, savinasi Vytautą ir Vilnių, nes jie tik mūsų didvyriais gali pasauliui pasirodyti. Savųjų neturi.

Tą dieną mes lietuviai, susirinkę iš visų Naujos Anglijos lietuvių kolonijų, dar kartą parodysime pasauliui plėšriųjų lenkų groboniškus darbus ir galingu balsu pareikšime, kad Vilnius buvo ir bus Lietuvos sostinė, kad mes duosime moralę ir materialę paramą Vilniaus atvadavimui.

A. L. R. K. Federacijos N. A. Komitetas

CAMBRIDGE, MASS.

Rengiasi prie parodos

Sekančiame sekmadienyje tuoj po sumos įvyks visų Cambridge katalikiškų draugijų ir abelnai veikėjų masinis susirinkimas. Praeitame sekmadienyje jau buvo vienas susirinkimas tos rūšies. Visi nori, kad šioji 500 metų Vytauto L. D. K. mirties paminėjimo paroda pasisektų puikausiai. Todėl kviečiama skaitlingai į šį sekantį susirinkimą atsilankyti.

Parapijinė Mokykla

Rugsėjo 8 iškilmingai prasidėjo lietuvių vienintėlė parapijinė mokykla. Šv. Mišias atlaikė pats klebonac kun. F. J. Juškaitis. Pamokslą sakė vietos diakonas K. Jenkus. Vaikučių užsiregistravo virš 200. Graži pradžia. Vėliaus gal dar pribus daugiau. Šiemet jau turime pilną mokyklą—8 skyrius. Cambridgius laimingas turėdamas seserų vedamą mokyklą.

Balius

Spalių 13 Columbus Day bus Cambridge'iaus lietuvių parapijos "Reunion" ir balius Apie 5 val. bus programas. Dainos, kalbos. Kalbės gerb. kun. J. Švagždys. Apie 8 val. prasidės šokiai. Tas viskas įvyks Cyprus Hall, 40 Prospect St., Cambridge, Mass.

JONAS OSIPAVIČIUS VĖL LAIMĖJO

Lietuvis Jonas Osipavičius iš Worcester, Mass. laimėjo Bostono ir visos Naujos Anglijos trijų mylių plaukimo titulą bei čampijonatą. Lenktynės įvyko rugsėjo 14 d. Head House Beach, South Bostone. Jas ruošė Bostono miestas kartu su Naujos Anglijos A. A. A. U. Lenktynėse dalyvavo daugiau kaip 100 gabiausių Naujos Anglijos plaukikų. Svarbiausią programo dalį užėmė, tai trijų mylių plaukimo lenktynės. Ir jas laimėjo lietuvis Jonas Osipavičius. Nuo pat pradedamojo šūvio Osipavičius užsivarė į visų plaukikų priekį ir ten išbuvo visą plaukimo laiką. Lenktynes laimėjo lengvai.

Jonas, kaip žinote yra brolis garsios pasaulinės laukimo čampijonės Albinos Osipavičiutės, kuri dabar lanko kolegiją.

Rep.

PARSIDUODA

So. Bostone, 292 ir 294 W. 4th St., arti D St., 2 atskiri namai. Vienas 7 kambarių su maudynėm šiltu vandeniu, gazas ir yardas. Antras su 6 kambariais. Yra gasas, didelis sklepas. Viskas geram stovy. Kaina už viską 2,100. Su išlygom. MR. KEENAN, 396 W. Broadway. (R.-23)

Prof. A. Židanavičiaus
MUZIKOS MOKYKLA
SMUIKA-PIANAS
Lekcijos duodamos privačiai kaip mažiems taip ir suaugusiems sulig programo Muzikos Konservatorijų. Pamokos aiškinamos lietuvių kalboje.
759 Columbia Rd., Dorchester
Tel. Columbia 0176

Tel. So. Boston 0823
LIETUVIS DANTISTAS
DR. M. V. CASPER
(KASPARAVIČIUS)
511 E. Broadway, So. Boston
Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 12 ryte ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Ofisas uždarytas subatos vakarais ir nedėldieniais, taipgi seredomis nuo 12-tos dienų uždarytas.
Taipgi nuimu ir X-ray

Lietuvis Dantistas
DR. S. A. GALVARISKI
(GALINAUSKAS)
414 Broadway, So. Boston
Tel. So. Boston 2300
Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 1:30 iki 5:30 po pietų ir nuo 6 iki 9 vakare. Šventų dienų pagal susitarimą

Tel. So. Boston 2660
LIETUVIS DANTISTAS
A. L. KAPOČIUS
251 Broadway, South Boston
("Keleivio" name)
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30—6 ir nuo 6:30—9 vakare. Seredomis nuo 9—12 val. dieną. Subatomis nuo 9 iki 6 vak. Nedėliomis nuo 9 iki 12 (pagal sutartį).

Tel. Kenmore 7825
DR. J. LANDŽIUS (SEYMOUR)
718 COMMONWEALTH AVE.
BOSTON, MASS.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 7-8

Tel. S. B. 2805-R.
LIETUVIS
OPTOMETRISTAS
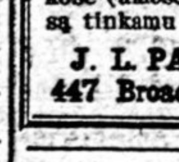
Išegzaminuoju akis priskirtu akinius kreivas akis atitiesinu ir ambliopiškose (aklose) akyse sugrąžinu šviesą tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway, South Boston

Tel. Porter 3789
JOHN REPSHIS, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
Ofiso Valandos: 2—4 ir 7—9
881 Mass. Ave., arti Central Sq.
Cambridge, Mass.

ODOS ir GALVOS
ligos. Neišpasakytą niežėjimą ir pelimą, eczema, tetter, salt rheum ir kitas ligas labai greit palengvina vartojant mano odos mostį. Daug ligų greit pagydyta jomis. Geros del pilės, suskilusių rankų, kojų skaudulių ir akių.

NENUSTOK VILTIES
Telraukis Pric Manęs
Patarimas Dykai.
Dr. Grady, 327 Tremont St. Boston, Mass.
Valandos: Antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais 10—12 ryte, 2—5, 7—8 vakare; sekmadieniais 10—12 tiktai.

Tel. So. Boston 2320
A. O. ŠALNA-ŠALINA
LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs du Universitetu
CORNELL UNIVERSITY su A. B. ir WASHINGTON UNIV. su LL.B.
"Darbininko" Name
(antros lubos)
366 Broadway, South Boston
Rezidencija
306 Harvard St., Cambridge, Mass.
Tel. University 1463-J.

Tel. S. B. 0441
ADVOKATAI
P. IR K. KALINAUSKAI
[illegible]

Tel. S. B. 2613
JONAS S. MEILIS
(INSURANCE)
208 Broadway, So. Boston
Apdraudžiu visokias nuosavybes ir kas tik reikalinga. Taipgi parduodame anglis ir išnuomuojame kambarius.

KAM REIKALINGA VIETA DEL OFISO
prašome kreiptis dėl visų informacijų "Darbininko" Administracijon.

"BLUE COAL"
Tai geriausia kietas ir švarus anglis ką kada buvo išnaštas ant žemės paviršiaus. Ilgai dega o melsva spalva patikrina jo vertę. Duok užsakymą šiandien. Tiktai pašaukite telefonuok
So. Boston 3408
BATCHELDER WHITTEMORE COAL COMPANY
463 Broadway, South Boston

K. JANKUNAVIČIUS
Kostumerskas Kriaučius
Moteriškus ir vyriškus drabužius siuvu, valau, prosinu, perdirbu ir apdarau. Futras pertaisom ir išvalom.
673 Eighth St., South Boston
Telephone So. Boston 4716

PER DU METU IŠMOKĖTI
PLUMBING ir HEATING
POWERS MEHEGAN CO.,
500 Broadway
Tel. S. B. 4599 — Milton 6211

DORCHESTER CLOTHING SHOP
Visokius drabužius siuvu, valau ir pertaisau. Padarau pagal užsakymo. Futras pertaisom ir išvalom. Ką mieste reikia mokėti $25.00, čia tik už $12.50. Darbas garantuojamas, nes tam tikras mašinas turiu.
MARTIN VALULIS
1854 DORCHESTER AVE.
Tel. Columbia 8240

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
D. A. ZALETSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
327 ir 448 Cambridge Street
Cambridge, Mass.
Telephone University 8831-W.

...S DIDŽIOJO NEW YORK'O IR NEW JERSEY

APŽVALGA

SUSIRŪPINO

...Vienybė" susirūpino Fe...racijos veikimu Ameriko... Dėlko ji pakeitė konsti...ciją? Koki bus santykiai ... Lietuvos partijomis? Kas ...ves? Kokioj dirvoj dirbs? Nepamėgo laisvamaniukai ...deracijos Kongreso nusi...tymo, kad nariai gali pa...rinkti sau partiją Lietuvo... "kuri savo principais, ...ikimu nėra priešinga Kris...us mokslui ir Jo bažnyčios ...sniams." Sako jie, kuni...i veikiausiai rinksią par...jas ir parinksią Krikščio...s Demokratus, Ūkininkų ...ąjungą ar Darbo Federaci.... Federacijos nariai būsią ...riversti sekti tas partijas. ...ų nuomone "bučerninkai," ...štorninkai" ir redaktoriu...ai galėtų nurodyti. Toliau ...ederacijos katalikų akcija ...ai politikavimas, k. p., mo...yklas statyti ("Saulės" ir ...Ryto" draugijų), moki...ius šelpti, bendrabučius už...aikyti, našlaičius penėti ir ...t. Toks sako veikimas ne...veikas — kenksmingas ir į ...merikos lietuvius blogai ...tsiliepiąs. Iš to kilusi reak...ija, Federacijai asipriešini...nas, atsiradę tautai nenau...elių ir privisę "Laisvės" ...Vilnies," "Keleivio" (ir ...f you please "Vienybės"!) ...kaitytojų. Didžiuma tų skai...tytojų esą katalikai arba bu...vę katalikai. Pagalios bar...dami kongresą už laisvama...nių "neapykantą" ir neiškė...limą tautos klausimo prime...na Federacijai pastatyti tau...tybę į pirmą vietą.

Poneliai ne iš to galo pra...dėjote. Nėra kitos organiza...cijos Amerikoje, kuri tautai tiek pasišventė kiek Katali...kų Federacija. Jai tauta ir religija lygiai svarbu. Pra...gyventuose laisvės kovos me...tuose visas pajėgas nukreipė Lietuvos reikalams. Visoks kultūrinis reikalas buvo pa...remtas. Partijas rėmė tik tiek, kiek to reikalvo katali...kų reikalai bei principai. Ka...talikiška akcija bei tikybi...nis įsisąmonijimas amerikie...čiuose buvo apleistas. Tas susilnino tolymesnį Federa...cijos veikimą. Laisvamaniai ir bolševikai tuomi pasinau...dojo. Pasistatę krikščionis demokratus sau už baubą, ...kelbdamiesi laisvės žodžio ...gynėjais, puldami dvasinin...kiją žvejojo neorganizuotus lietuvius katalikus. Katali...kai netapo bolševikais iš po ...akties. "Sandara," "Dir...va," "Naujienos" ir "Vie...nybė" juos persijojo. Lais...vamaniai bolševikams pasi...tarnavo. Lietuvis netekęs ti...kėjimo lengvai Marksą pase...a.

Todėl kongreso ir buvo ...slas susirūpinti vien tik Amerikos tautiečių reika...lais. Visos kalbos, diskusijos ir rezoliucijos lietė lietuvių katalikų veikimą draugijo...se. Federacijos siekis kata...likus suorganizuoti į vieną tautinį kūną prieš laisvama...nius ir bolševikus. Čia ne brolybės klausimas bet tau...tos ir religijos. Katalikų ak...cija nesikiša į politiką, tik siekia asaulionių bendradar...biavimo su dvasininkija Kristaus karalystę ant že...mės skleisti. Katalikų akci...jos darbininkams tik tokia partija patiks (Lietuvoje ar kitur), kuri jų idėjai ata...tiks. Toks yra katalikų nu...sistatymas Vokietijoje, An...glijoje, Austrijoje, Italijoje ir kitur. Visur tą akciją di...riguoja ir vadovauja episko...atas, kunigai ir katalikai pasaulionys.

Praeityje katalikai dirbo kultūros darbą. Turime baž...nyčias, mokyklas, kliubus, vienuolynus, prieglaudas, li...goninę, kapines, spaustuves ir laikraščius. Ką gi turi laisvamaniai ir bolševikai? Vos keleta kliubų ir laikra...ščių ir tie nesusipratusių ka...talikų pinigais įsteigti ir už...laikomi. Jiems politikavi...mas daugiau rūpėjo nė kul...tūrinis darbas. Kuo grei...čiau Federacija visu tempu varys katalikišką akciją, tuo anksčiau grius visoks pražū...tingas laisvamanių ir bolše...vikų užsimojimas tautai ir religijai. Senai bus išnykęs laisvamaniškas gaivalas A...merikoje, bet lietuviai kata...likai gyvuos, nes jie dirba kultūros darbą.

Jasys

CARDINAL HAYES

Jo Eminencija New Yorko Kardinolas Patrick Hayes dalyvausiąs Vytauto D. Bažnytinėje šventėje spalių 5 d. New Yorko Šv. Patricijaus (Petriko) Katedroje.

BROOKLYN, N. Y.

Kun. J. Balkūnas bus Bostone

Gerb. kun. J. Balkūnas, LDS. centro pakviestas vyks į L. D. Sąjungos Seimą rugs. 23—24 d. So. Boston su paskaita apie jaunimo dalyvavimą darbininkų judėjime. Jis grįšiąs rugs. 25 d. dėl Vytauto D. Komiteto susirinkimo.

Kun. J. Balkūnas galutinai susitars dėl visų reikalų sutvarkymo brooklyniečių su "Darbininku."

Spaudos komisijos susirinkimas

Rugs. 19 d. pas kun. N. Pakalnį įvyksta spaudos komisijos posėdis. Bus bandoma galutinai išrinkti spaudos egzekutorius, t. y., reikalų vedėją, redaktorių, agentus ir k.

Mirė

Rugs. 16 d. Cumberland ligoninėje mirė Kazys Kučinskas. Bus laidotas iš Karalienės Angelų bažnyčios rugs. 20 d., 10 val. ryto. Pašarvotas dabar 2598 Pitkin Ave. Palaidojimu rūpinasi grab. J. Radzevičius.

Serga D. Klinga

Brooklyniečiams žinomas D. Klinga jau antras mėnuo kaip serga. Dabar guli Bushwick hospital (Putnam Ave.). Stovis nepavojingas bet gana silpnai jaučiasi. Linkime geram lietuvninkui greito pasveikimo.

Vytauto Didžiojo Komiteto darbai

Rugsėjo 25 d. 8 val. vakare pas kun. N. Pakalnį įvyksta Vytauto D. Komiteto susirinkimas. Svarbu visiems nariams susirinkti, nes du svarbiausi parengimai ruošiami, t. y., rugsėjo 28 d. Dexter parke Vilniui Vaduoti Šventė ir spalių 5 d., šv. Petriko katedroje bažnytinė šventė. Tai paskutinis pirm šių įvykių posėdis.

Daugiau garsintis

Brooklyne įvyksta daug įdomybių ir svarbių susirinkimų ir parengimų. Pavyzdžiui, Vaikelio Jėzaus 1 sk. išvažiavimas, Mot. Sąj. 24 kp. svarbus susirinkimas ir k. Toki įvykiai reikia laikraščiuose aprašyti. Propoganda spaudoje daug draugijoms padeda. Reikalingi yra draugijų korespondentai. Rašykit į "Darbininką" arba "Garsą," nes katalikai tik šiuos laikraščius skaito.

Krikštai

Rugs. 14 d., š. m., Karalienės Angelų bažnyčioje apkrikštyti šie kūdikai; Elena Agnietė Galelytė duktė Jono ir Agnietės Galelių; Rūta Uršulė Kanienaitė, duktė Kazio ir Uršulės Kamėnų.

Rengiasi seiman

Brooklyne esama L. D. S. trijų kuopų. Artinasi seimas ir būtų gera brooklyniečius nusiųsti, tik vargas, kad finansų nėra. Kuopos ruošia įnešimų ir bandys kokį delegatą nusiųsti. Visos trys kuopos galėtų kartu siųsti vieną delegatą, jei neišgali kiekviena savo.

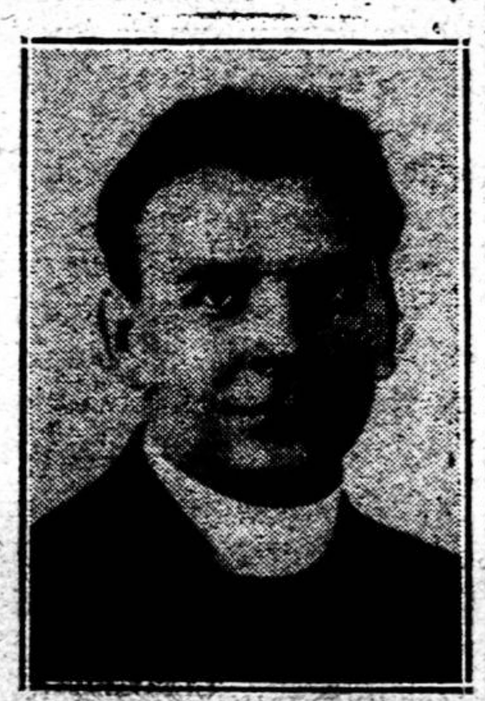

KUN. NORBERTAS PAKALNIS, Šv. Jurgio parapijos klebonas, Brooklyn, N. Y., D. L. K. Vytauto Didžiojo Komiteto ir Amerikos Lietuvių Federacijos Centro iždininkas ir didis mūsų spaudos platintojas ir rėmėjas.

NEWARK, N. J.

A. a. Petronelė Daukšienė po trumpos ligos, 4 d. rugsėjo, staiga mirė. Ji buvo 45 m. amžiaus. Sirgo širdies liga. Buvo labai gera ir pavyzdinga katalikė. Išaugino labai gražią šeimyną. Palaidota su bažnytinėmis apeigomis iš Harrisono bažnyčios. Lai Dievas jai duoda amžiną atilsį dangaus karalystėje. Paliko nuliūdime savo vyrą, 1 sūnų ir 6 dukteris.

J. D.

C. BROOKLYN, N. Y.

Pamaldos už a. a. A. Aleksienę

Liūdna žinia pasklido pereitos savaitės laikraščiuos, kad 5 d. šio mėnesio Waterbury, Conn. mirė a. a. A. Aleksienė, žinomo visuomenės veikėjo ir muziko A. Aleksio žmona. Negailestinga mirtis be laiko atskyrė vyrą nuo brangios žmonos, sunų — nuo mylimos motinos. Ši liudėsio žinia palietė ne vien waterburiečius, kurių tarpe darbavosi a. a. Aleksienė, bet ir platesnę Amerikos lietuvių visuomenę, ypač muzikus — vargoninkus, nes gerb. muzikas A. Aleksis keletą metų buvo A. L. R. K. vargoninkų centro pirmininku ir šiaip draugiškas savo profesijos draugam. Didesniam užjautimui p. A. Aleksiui ir jo sūnui, bei pagerbdami velionę, A. L. R. K. Varg. Sąjunga šio mėn. 16 d. užprašė šv. mišias (ekzekvijas) kurios įvyko šv. Jurgio parapijos bažnyčioj. Mišias atnašavo gerb. kleb. kun. N. Pakalnis. Pamaldose dalyvavo šie apylinkės vargoninkai: kompozitorius J. Žilevičius, iš Elizabeth, N. J., A. Stanšauskas iš Newark, N. J., P. Dulkė ir svečias A. Žemaitaitis iš Brooklyno ir vietos varg. J. Brundza. Laike mišių, komp. Žilevičiui vargonais grojant, pagiedota gregorijono mišios "requiem."

Didelė garbė priklauso gerb. kleb. Pakalniui, kuris taip daug prisidėjo prie pagražinimo šių iškilmių. Klebonas mielai sutiko laikyt mišias 10 val., kas davė galimybės ir iš toliau muzikams dalyvauti. Laike mišių ant visų 3-jų altorių degė šviesos. Katapelis taipgi buvo pagražintas šviesomis. Bažnytiniai gražūs rūbai irgi liūdijo iškilmių pagražinimą. Virš viso išdėstyto, gerb. klebonui kun. Pakalniui, Vargon. Sąjungos vardu reiškiu širdingą padėką.

Po pamaldų svečiai kviečiamas į Brundzus. Ten dar atvažiavo p. J. Mačiulis ir Amsterdamo, N. Y. varg. B. Velička. Svečiai papusričiavę ir pasikalbėję išsiskirstė prie savo užsiėmimų. Prieš išsiskirstant p. J. Žilevičius pareiškia, kad dar kartą išreikšt p. A. Aleksiui užuojautos nuo šių susirinkusių: komp. J. Žilevičiaus, A. Stanšausko, P. Dulkės, J. Brundzos, B. Veličkio ir J. Mačiulio.

Aš dėkoju Vargon. Sąjungos vardu atsilankiusiems, ypač iš toliau, J. Žilevičiui ir Stanšauskui ir reiškiu dar kartą p. A. Aleksiui visų vardu gilios užuojautos.

J. Brundza,

Vargon. Sąjungos Pirm.

NEW YORK CITY

Svečiai

Š. m. rugs. mėn. 16 d. 1:30 val. po pietų laivu Majestic sugrįžo iš Lietuvos kun. P. Česna ir kun. M. Urbanavičius. Brangius svečius uoste sutiko kun. P. Karalius l. Aušros Vartų par. klebonas New Yorke.

Gerb. kunigai apsilankymu Lietuvoje ir kelione nuoširdžiai patenkinti. Kun. P. Česna, išbuvęs Amerikoje 20 metų, aplankė savo tėvelius, brolius, gimines. Grįžtant į Ameriką be galo sunku buvo su senais tėveliais ir su Lietuvos-tėvynės gamta skirtis. Kun. P. Česna pasakoja, kad Lietuva, palyginus su prieškariniais laikais, padarius didelę pažangą.

Svečiai pasilsėję pas kun. P. Karalių rytojaus dieną išvyko į savo gyvenamas vietas.

X. Y.

C. BROOKLYN, N. Y.

Mokykla

Čia parapijinės mokyklos nėra. Bet parapijos vaikučiai yra mokinami tikėjimo ir doros dalykų kitu būdu. Yra suorganizuota taip vadinama Sekmadieninė Mokykla (Sunday School). Šią mokyklą lanko bendrai apie 175 vaikučiai ir mergaitės. Užsiregistravusių yra virš dviejų šimtų. Reiškia apie 25 ypatos mokyklon neateina. Žinoma, jų tarpe pasitaikò ligonių, bet daugumoje tai tinginiukai. Teko sužinoti, kad tėveliai išleidžia savo vaikelius mokyklon, bet šelmiai paklysta... gi tėveliams pameluoja—giriasi buvę pamokoms. Šį metą bus truputį kitokia tvarka. Pas neatsilankiusių vaikų tėvelius ateis vienas iš mokytojų atsiklausti priežasties. Suprantama — tėveliai turėtų mokytoją priimti su atvira širdimi, nes mokytojai už savo darbą neima nei cento. Jie dirba iš pasišventimo.

Lankančių mokyklą amžius

Mokyklą lanko pradedant nuo mažyčių vaikučių, kurie rengiasi priimti pirmąją komuniją, ir baigiant paaugusiais, kurie lanko aukštesnes mokyklas (High Schools).

Ko mokinasi

Mokinasi prieiti prie išpažinties lietuvių ir anglų kalbomis, katekizmo lietuvių kalboje, Šventosios Istorijos su pagelba magiškos lempos (paveiksluose), ir aukštesnių mokyklų mergelės ir jaunikaičiai mokinami bažnytinės istorijos. Vadovėlis — Bažnytinė Istorija Dr. Koncevičiaus. Žinoma mokytojai (jų yra net trys) tuo vadovėliu nepasitenkina, studijuoja didesnius toje srityje veikalus.

Mokytojai

Daugumoje mokytojų yra baigę aukštesnes mokyklas, arba lankantieji universitetus. Tai pavyzdingi mergelės ir jaunikaičiai. Daugumoje jie yra nariais Švento Vardo bei Sodaliečių draugijų. Viso jų yra trylika. Kiekvienas bei kiekviena turi savo nuolatinėje priežiūroje tam tikrą vaikučių grupelę pagal žinojimo tikėjimo dalykų. Apart tų yra viena mergaitė kuri prižiūri mokyklos sąstatą, rūpinasi reikalingais vadovėliais ir t. p. Vyriausias vedėjas kun. N. Pakalnis mokyklą pradeda ir baigia atkalbėdamas ištisus poterius bendrai su visais vaikučiais.

Konferencijos

Laikotarpiais pagal reikalo kun. N. Pakalnis pakviečia visus mokytojus pas save klebonijon. Paaiškina ką nors įdomaus apie vaikų auklėjimą ir t. t. Paskui gražiai pavaišina.

Lietuvių kalbos ir istorijos mokykla

Tėveliai kurie norite, kad jūsų sūnelis ar dukrelė išmoktų taisyklingai lietuviškai rašyti ir susipažintų su mūsų brangios tėvynės istorija esate kviečiami ateiti šeštadienį, rugsėjo 20 d., penktą valandą vakare parapijinėn salėn. Ten kun. N. Pakalnis išdėstys pertvarkytos mokyklos planus ir bendrai tarsis su jumis apie nuskyrimą patogesnių mokslui valandų ir t. p.

Šie metai tai mūsų Kunigaikščio Vytauto Didžiojo metai. Tad supažindite savo vaikelius su mūsų Didvyrio istorija. Gal jiems tie metai — tas mokslas amžinai įsmigs į jųjų jaunas širdeles ir bus vertais vadintis Vytauto Didžiojo ainiais, nors ir gyvens svetimoje padangėje.

B-is

BROOKLYN, N. Y.

Moterų Są-gos 29 kp. mėgėjos vaidins veikalą "Savanorio Duktė arba Vilniaus išsiilgimas," lapkričio 8 d., Apreiškimo P. Švč. parapijos svetainėje, 5th ir Havemeyer gatvių. Kitos draugijos ar kuopos prašomos tą dieną nieko nerengt, bet ateiti į moterų vakarą.

S.

Lietuviško "sudėjimo."

Pranelis Keršis, 2 metų senumo, gyvenąs 55—15 Greenpoint Ave., Long Island City, pasirodė tikras lietuvio būdo ir sudėjimo. Jisai rugsėjo 11 d. iš trečio aukšto namo, kur jo tėveliai gyvena, puolė per langą ir visai sveikas liko. Stebėtina, nes puolė kokią 30 pėdų aukščio.

Rap.

NEWARK, N. J.

Rugsėjo 12 d. įvyko LDS. 14 kp. susirinkimas. Nors susirinkimas buvo šauktas kaipo priešseiminis, bet narių atsilankė neskaitlingai. Perskaičius pereito mėn. protokolą pasirodė, kad iš minėtos kuopos surengto antingo likosi ir pelno. Daugiausia pasidarbavo P. Šreibikauskas, J. Gremalauskas ir Žilinskas.

Apkalbėjus kuopos bėgamuosius reikalus pasirodė, kad kuopoje yra narių, kurie užsilikę su mokesčiais ir norėtų priklausyti ant toliaus, bet iš priežasties nedarbo negali užsimokėti duoklių. Plačiai apkalbėjus nutarta, kad narys, kuris yra ligoje, be darbo ir tt. jei kreipsis į kuopą bus jam mielu noru pagelbėta, kad nenustotų narystės teisių ir liktųsi nariu ant toliau.

Rinkimas atstovo į seimą. Aplinkybėms susidėjus, pasirodė, kad nėra galima siųsti atstovo į seimą. Nutarta iš kasos paskirti aukelę ir pasiųsti nuosavo namo reikalams.

Per radio

Rugsėjo 7 d., 7:30 v. vak. šv. Cecilijos bažnytinis choras, vadovaujant varg. A. Stanšauskui, dainavo per radio iš stoties WNJ. Dainos gražios ir dainavimas nusisekė neblogiausia.

Antrą kartą to pat šv. Cecilijos choro vyrai dainavo rugsėjo 14 d., 7:30 v. vak. Šį kartą silpniau sudainavo negu mišras. Galima tikėtis, kad ateity susitvarkys geriaus, nes malonu girdėt savąsias dainelės, kurias mes lietuviai taip mylime.

V. Lukas

Telephone: STAGG 0706
DR. BLADAS K. VENCIUS
DANTISTAS
X—RAY
Namų Telefonas: Michigan 4273
VALANDOS:
Nuo 9—12 ryto, 2—8 vak.
Šventadieniais susitarus
494 GRAND STREET
(kampas Union Ave.)
BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: Stagg 9105
DR. A. PETRIKA
(PETRICK)
LIETUVIS DENTISTAS
221 S. 4th St., Brooklyn, N. Y.
X-Spindulių Diagnoza
Gazo Anestetika
VALANDOS:
Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare.
Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

Tel. Greenpoint 4428
DR. JOHN WALUK
VALANDOS:
8—10 A. M. 1—2 & 6—8 P. M.
Sekmadieniais pagal susitarimą
161 NORTH SIXTH STREET
BROOKLYN, N. Y.

LIETUVOS ŽENKLAI
Geras tėvynainis privalo turėti Lietuvos miestų ženklus. Yra indomu su jais susipažinti. Juos galima vartoti kaip atvirutes. Ženklai yra tam tikrame sąsiuvinyje. Išviso yra 40 ženklų.
Kaina 40 centų
"DARBININKAS"
366 W. Broadway
S. Boston, Mass.

Tel. Mitchell 2—0656
VINCAS ADOMAITIS
GRABORIUS
195 Adams St., Newark, N. J.
Netoli New York Ave.
Gyv. vita: Tel. Bergen 3—6381

Tel. Stagg 5043 Notary Public
M. P. BALLAS INC.
BIELIAUSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
734 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tel. 2820 Greenpoint
JOSEPH GARSZVA
GRABORIUS
—IR—
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 0783 Notary Public
JOSEPH LEVANDA
(Levandauskas)
GRABORIUS
107 Union Ave., Brooklyn, N.Y.

KLAŠČIAUS
CLINTON PARKAS
Piknikams, baliams, koncertams, šokiams ir visokiems pasilinksminimams smagiausia vieta Brooklyne-Maspethe. Jau laikas užsisakyti salę žiemos sezonui.
JONAS KLAŠČIUS, Sav.,
kamp. Maspeth ir Betts Ave.
Maspeth, N. Y.

Tel. Newtown 4464
ANT. J. VALANTIEJUS
LAISNIUOTAS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Apdrauda Visose Šakose
Notary Public
54—41 — 72-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti Grand St.,
MASPETH, L. I., N. Y.